5 MART 1942
PERŞEMBE
4üncü Yıl No. 1374

Yeni Sabah

TELEFON : 20795
GÜNLÜK SIYASI HALK GAZETESI
HER YERDE (5) KURUŞ

Mevsimin en güzel ve sağlam
KUNDURALARINI
Müsaid fiatlarla, daima yenilikleri takip eden
Yenipostahane karşısında
ALTINTOP
Mağazasından tedarik edebilirsiniz.

Vichy ve de Gaulle'cüler

Fransa için bu harpten zararsız çıkmanın biricik ihtimali eski müttefiklerinin galebesidir. Bunda bir Fransızın şüphesi olamaz. Fakat: mağlûp olduk, mağlûbiyetin cezasını çekmeliyiz, gibi erkekçe olmıyan ve hele Fransızlara hiç yakışmıyan miskin bir tevekkül ile boyunduruğa boyunlarını uzatacak Fransızlar görülürse o zaman iş değişir. Hattâ o zaman General de Gaule hareketinin bile Fransayı kurtaramamasından korkulabilir.

Yazan: Hüseyin Cahid YALÇIN

Pasifikte Fransanın elinde bulunan bazı adaların General de Gaule taraftarları eline geçmesine Birleşik Amerikanın muvafakat göstermesi Vichy hükûmeti ile General de Gaule hükûmeti meselesini tazelemiştir.

Dünyada hiçbir memleket General de Gaule'ün önayak olduğu Fransız millî hareketini anlamasa bile ona lâkayt kalamıyacak, lâkayt kalamamak değil, kalbinde en derin sempatilerden birini duyacak tek bir millet vardır ki o da Türklerdir. Çünkü bugünkü millî Türkiye Cumhuriyeti ecnebi istilâsına ve inkiraza boyun eğmiyen asîl ve yüksek bir milliyet hissinin ve bu his sevkile her fedakârlığı göze alarak çarpışan bir milletin mucizesi şeklinde yaşamaktadır. Onun içindir ki dünyanın ne tarafında olsa millî hürriyet ve istiklâl hakkını müdafaa azminden doğmuş hareketler Türk kalbinde derhal bir makes bulur. Bahusus böyle bir hareket Fransadan çıkarsa onu daha büyük bir sempati ile karşılamak bizim için pek tabiidir. Bir kere Fransız milletine Fransız kültür ve ideallerine ötedenberi hürmet ve takdir hisleri içinde yetiştik. Bundan başka, millî mücadele esnasında, her taraf Anadolu mücahidlerine eşkiya vasfını vermiye çahşırken M. Briand: "Bu adamlar bizim memleketimizde olsa onlara vatanperver denir ve hürmet edilirdi." demek büyüklüğünü göstermişti.

General de Gaule ve etrafındakiler ecnebi istilâsına boyun eğmemek ve vatanın şeref ve haysiyetini, istiklâl ve hürriyetini korumayı her şeyin üstünde tutan, ölmez Fransayı temsil ediyorlar. Eğer 1940 yazındaki yıkılmadan sonra Fransada bir General de Gaule çıkmamış ve etrafına birçok vatanseverleri toplıyamamış olsaydı Fransadan gerçekten ümit kesmek icabederdi. Bugün Fransız tarihinin dünyada bıraktığı muhabbet ve takdirleri kendine toplıyan ve Fransız dostları nazarında gerçekçi Fransayı temsil eden bir teşkilât varsa o da General de Gaule hareketidir.

Eğer Fransa son dakikada çok esef edilecek bir zaafa kapılmayıp da mücadeleye devam etseydi Fransanın hürriyet ve istiklâlini tekrar elde edeceği zaman şimdi çok yaklaşmış olurdu. Ezilmiş ve çiğnenmiş Fransanın o haline rağmen nasıl bir kuvvet temsil ettiği bugünkü durumu ile sabittir. O kara günlerde Fransa henüz çok kuvvetli sayılabilirdi. Yalnız birdenbire manevî kuvvetini kaybetmiş, ümidini kesmiş ve kendisini yelse bırakmıştı. Fransız askeri harp etmek istemiyordu, zabitler orduyu bırakıp dağılıyordu, dediler ve bununla Vichy'nin zaafını mazur göstermiye çalıştılar. Büyük Atatürk ve arkadaşları çok daha meyus ve ümitsiz bir vaziyetin içinden miletin hakikî cevherini tertemiz bulup çıkarmıya muvaffak olmuşlardı. O sırada, Fransanın başında tam manasile bir adam bulunmamasıdır ki Fransa için hakikî bir felâket teşkil etmiştir. General de Gaule'ün temsil ettiği hareket işte bu noksanı doldurmıya uğraşıyor.

Fransa mütarekeye razı olmakla hiçbir şey kazanmadı. Almanya ile mütareke şartları dairesinde yaşıyabilmek ve şerefli bir sulha bu tarzda erişmek ümidi iki seneye yakın bir tecrübe ile iflâs etti. Fransa Berlinden daima tazyik görüyor ve daima eski müttefikine hıyanet etmiye zorlanıyor. Mareşal Pétain'in müstereddit bir mukavemeti olmasaydı şimdi iktidar mevkiine büyük nisbette yerleşmiş beşinci kol mensupları Fransayı tamiri imkânsız bir duruma çoktan sokarlardı.

Fransa için bu harpten zararsız çıkmanın biricik ihtimali eski müttefiklerinin galebesidir. Bunda bir Fransızın şüphesi olamaz. Fakat: mağlûp olduk, mağlûbiyetin cezasını çekmeliyiz, gibi erkekçe olmıyan ve hele Fransızlara hiç yakışmıyan miskin bir tevekkül ile boyunduruğa boyunlarını uzatacak Fransızlar görülürse o zaman iş değişir. Hattâ o zaman General de Gaule hareketinin bile Fransayı kurtaramamasından korkulabilir.

Fransa için tehlike bazı müstemlekelerin General de Gaule eline düşmesi ve bunların şu harp devam ettiği müddetçe İngiliz ve Amerikan kuvvetleri tarafından muvakkaten kontrol edilmesi değildir. Çünkü General de Gaule çıkmayıp da Fransa yalnız kalsaydı ve harp düşmanların galebesile neticelenseydi bu müstemlekeler sulh dakikasında zaten Fransanın elinden alınacaktı. Şimdi General de Gaule Fransanın hakikî bir kurtuluşu için çalışıyor ve müttefikleri nezdinde eski Fransayı yaşatıyor. Bu iş birliği ne kadar samimî ve müessir olursa Fransa istikbal için o kadar büyük bir garanti elde etmiş sayılır. Fransanın istikbali General de Gaule hareketinin muvaffakiyetindedir.

Hüseyin Cahid YALÇIN

Ziraî Koordinasyon

Dün Ziraat Vekilinin riyasetinde yapılan toplantıda ekim işinin plânlaştırılması görüşüldü

Ankara, 4 (Yeni Sabah) — Bugün Ziraat Vekili Muhlis Erkmenin riyasetinde, sabah ve öğleden sonra olmak üzere iki içtima aktedilmiştir. Bu içtimalarda Vekâlet ziraat mütehassısları, istihsali arttırma umum müdürlüğü ve devlet ziraat işletmeleri erkânı hazır bulunmuşlardır.

Ziraî istihsalimizin arttırılması, yeni devlet ziraat mıntakalarının tesbiti, senelere göre ekim meselelerinin plânlaştırılması ve ziraatçılarımız arasında bir koordinasyon temini işleri görüşülmüştür. Ziraî istihsalin her sene çok mühim miktarda arttırılması için yeni ve esaslı tedbirlere tevessül edileceği söylenmektedir.

Meselâ, pamuk mıntakalarında yetişmesi güç olan, fakat mahallî halkın gıda maddesi sıkıntısı çekmemesi için ekilmekte olan bazı hububat maddeleri ektirilmiyecek, buna mukabil pamuk istihsalinin artması için şimdiye kadar bu işle uğraşmıyanlara lâzım olan madde ve malzemeler temin edilecektir.

Paris'e akın!

İngiliz tayyareleri Renault fabrikalarını bombaladılar

600 kişi öldü, 1000 kadar yaralı var

Londra, 4 (A.A.) — Hava nazırlığının tebliği:

İngiliz hava kuvvetleri, Paris banliyösünde Meuilly - Sur - Seine ve Billancourt mevkilerini bombardıman etmiştir. İngiliz hava kuvvetlerinin bu akını, bilhassa Renault otomobil, kamyon ve traktör fabrikalarını hedef olarak almıştır.

Londra, 4 (A.A.) — Havanın açık olması sayesinde mühim hedefler teşkil eden Renault fabrikalarının görülmesine ve bombardımanına muvaffakiyet elverdiği Londrada öğrenilmektedir.

Vichy radyosunun da kabul ettiği gibi bombardımanlar münhasıran bu fabrikalara tevcih edilmiş ve bizzat Paris şehrine hiçbir bomba atılmamıştır. Hava taarruzunun iki saatten az bir müddet devam etmiş olmasına ve bu iş için kullanılan hava teşkilinin fevkalâde büyük olmamasına rağmen akın neticelerinin iyi olduğu sanılmaktadır. (Sonu sayfa 3 sütun 2 de)

General Vavel

Tokyo, yapılan tayin etrafında tefsirde bulunuyor

Felemenk Hindistanının muhafazası ümitsizmiş!

Yeni Delhi, 4 (A.A.) — Askeî sözcü, General Wavell'in son günlerde Singapur'da bir tayyare kazası geçirdiği hakkındaki haberi yalanlamıştır. Sözcü General Wavell'in karanlıkta ayağının kayıp düştüğünü, fakat şimdi kendisinin çok iyi vaziyette olduğunu söylemiştir.

General Wavell'in Hindistan baş komutanlığına tayininden dolayı memnuniyetini bildiren sözcü, Birmanya yolunun kapanmış olduğunu yalanlamıştır.

Sözcü yolun aşağı taraflarının belki işlememekte olduğu ihtimalini ileri sürmüş, fakat yolun Laşio'dan şimale doğru muhakkak surette açık bulunduğunu kaydeylemiştir.

Tokyo, 4 (A.A.) — D.N.B. : Wavell'in tekrar Hindistan'a çağrılması keyfiyetinin Tokyo mahfillerinde uyandırdığı intiba, İngiltere ile Birleşik Amerikanın Felemenk Hindistanını muhafaza etmek hususunda ümitleri kalmadığı yolundadır.

Hindistan için

Londra ile Berlin arasında sert bir münakaşa başladı

Londra, 4 (A.A.) — Uzak Şarkta Japon muvaffakiyetlerinin birbirini kovalaması Hindistan meselesini ilk plâna koymaktadır.

Mihverin Hindistandaki niyetleri, Hindistanda, sonradan istifade için ihtilâflar ve fikir anlaşmazlıkları doğurmak maksadile birkaç zamandan beri çok büyük bir şiddetle başlayan rad yo neşriyatı ile sabit olmaktadır.

Hindistan halkı, kendi hakikî menfaatleri yolunda harekete geçmektedir. Yani, uzun zaman çok büyük engeller gibi gözüken ihtilâflar, azalmakta ve müşterek bir niyet doğmaktadır. Bununla alâkalı olarak, Hint şeflerinden Raca Gopalaşar'nin yaptığı kesin demeç kaydedilebilir.

Raca Gopalaşari, dün, Madras,da demiştir ki:

"Memleketin müdafaası için harekete geçmeğe değer. Hürriyet müdafaasının ilham ettiği enerjileri birleştirirsek, bütün insan kaynaklarımızla ve İngilterenin, Çinin ve Amerikanın yardımı ile tecayüze mukavemette muvaffak olacağımıza emin bulunabiliriz. Başka çaremiz yoktur.,,

İngilterenin Hindistana karşı hareket hattı Hindistanla münasebetlerinde imtiyaz ve müsavatsızlık siyasetinin yerine bir iş birliği siyaseti koymak arzusu ile hulâsa edilebilir.

Şiddetli muharebelerin cereyan ettiği Cava adasını ve etrafını gösterir harita..

Cavada vaziyet

Müttefikler dayanıyor

Japonlar Port - Darvin'e tekrar bir hava akını yaptılar

[A.A. telgraflarından hülâsa edilmiştir]

Tokyoya gelen haberlere göre, Cava adası sahilinin şimalinde bulunan çok önemli üslerle muvasala merkezleri Japonlar tarafından işgal edilmiştir.

Saygon'dan şu malûmat veriliyor: "Cavadaki vaziyete dair olan haberler, oldukça tezadlıdır. Batavya, Japonların karaya çıktıkları bölgelerden hiç ilerlemediklerini bildirdiği halde Tokyo radyosu Japon kuvvetlerinden bazılarının Bandoeng yakınında bulunduklarını söyleyor. Mevcut yegâne sarih malûmat bütün Cava arazisi üzerinde şiddetli hava muharebeleri yapıldığına dair olan haberlerden ibarettir.

Tokyo, Borneo'nun tamamile Japon kontrolü altında bulunduğunu haber veriyor. Sumatrada Japon kıtaları, Muara - Bungo'ya varmışlardır.

Felemenk tebliğinde deniliyor ki: "Cava istilâ çevresindeki savaşlara mütaallik olarak, kuv-

(Sonu sayfa 3 sütun 6 da)

Cripps diyor ki:

"ZAFER BİZİMDİR,,

«Yeni dünyanın kuruluşunda aynı kahramanlıkla beraber olalım»

Londra, 4 (A.A.) — Sir Straf ford Cripps, doğu ve cenup Asya memleketlerine radyoda söylediği bir nutukta harbin türlü safhalarını gözden geçirmiş ve şimdiki durumu anlatarak demiştir ki:

"Büyük Britanya ile Dominyonları tehlikeyi her zamankinden ziyade anlamışlardır.

Biliyoruz ki önümüzdeki zamanlar çetindir, güçtür. Zafer üstüne kuracağımız yeni ve daha saadetli medeniyet imkânlarını bu harbin imtihanlarından ve acılarından doğacaktır.,,

Sir Strafford Cripps, doğrudan doğruya Avusturalya ve Yeni Zelandaya demiştir ki:

"Düşmanımız Japonların ilerdeki yenilgileri için Avusturalya ve Yeni Zelanda müdafaasının ne kadar hayatî olduğunu anlıyoruz. Başka harp sahnelerinde bize yaptığınız ve hâlâ da yapmakta olduğunuz yardımdan dolayı iftihar ve minnettarlık duyuyoruz.,,

Sir Strafford Cripps, Japon

(Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

AFRİKADA

İngiliz tayyareleri Bingaziyi yine bombardıman etti

Mihverciler Tobruk çevresinde devamlı bir hava faaliyeti gösterdiler

[A.A. telgraflarından hülâsa edilmiştir]

Alman orduları başkumandanlığının tebliğinde şunlar yazılıdır:

"Afrika şimalinde Süveyş kanalında Elkabrit çölünde ve büyük Acıgöl cenubunda hava alanı tesislerine savaş tayyarelerimiz tarafından taarruzlar yapılmış, infilâklar olmuştur."

İtalyan orduları umumi karargâhının tebliğinde deniliyor ki: "Cenubî Libyaya akın yapan düşman motörlü teşekkülleri

(Sonu sayfa 3 sütun 1 de)

RUSYA'DA

Leningrad cephesinde bir Alman tümeni imha edildi

Sovyetler Staraya Russa'da Alman mevzilerine girdiler

[A.A. telgraflarından hülâsa edilmiştir.]

Stokholm'dan bildirildiğine göre hava yolile Leningrad cephesine gönderilen bir Alman tümeni Ruslar tarafından imha edilmiştir. Cephede son iki gün zarfında iki bin Alman öldürmüşler, 14 müstahkem mevki ve birçok malzeme almışlardır.

Sovyet kuvvetleri, Staraya - Russa'da 16 ncı Alman ordusu mevzilerine derinliğine girişler yapmaktadırlar. Çember altına alınan 96 bin Almandan

(Sonu sayfa 3 sütun 5 de)

Hollanda Kraliçesi

Vilhelmina Japonlara ağır kayıplar verdiren bahriye mensuplarına mesaj gönderdi

Londra, 4 (A.A.) — Hollanda Bahriye nazırı Amiral Furnister, dün akşam Londra radyosunda Hollanda kraliçesi Wilhelmina'nın Milletine bir mesajını okumuştur.

Kraliçe Wilhelmina, bu mesajında diyor ki:

"Hollanda Hindistanında çok üstün kuvvetlere karşı yaptığı hücumda büyük başarılar elde eden ve müttefiklerimizle beraber düşmana ağır kayıplar verdiren bahriyemizi, sizinle birlikte övmek ve hürmetle anmak isterim. Bu sefer de ağır kayıplar kaydettik. Bütün hakikî va-

(Sonu sayfa 3 sütun 4 de)

Pasifik'te

Japonlar 24 günde müttefiklerin 44 harp gemisini batırdıklarını iddia ediyorlar

Cenevre, 4 (A.A.) — D.N.B: Lyon radyosuna göre, Fransız âmiralliği Svanak'tan Tunusa giden bir Fransız vapurunun 1 Mart günü saat 18 de milliyeti İngiliz olması muhtemel bir denizaltı gemisi tarafından dipten atılan bir terpille yaralandığını haber vermektedir.

Japonlar 24 günde 44 harp gemisi batırmışlardır

Tokyo, 4 (A.A.) — Nişinişi gazetesine göre, Japon kuvvetleri 4 Şubattan 1 Marta kadar olan müddet zarfında düşmanın toplıyekûn 44 harp gemisini batırmışlardır.

(Sonu: Sa. 3 Sü. 3 de)

Riom Adalet Divanında

Dün eski hava nazırı isticvap edildi

Riom, 4 (A.A.) — Celse saat 13,30 da açılmıştır. Suçluların hepsi hazır bulunuyordu. Celse eski hava nazırı M. Guy Lachambre,ın sorgusunun yapılmasına tahsis edilmişti.

Eski nazır, 1936 dan 1938 e kadar yalnız 761 tayyare ısmarlandığını söylemiş ve bu miktarın Almanyanın bir aylık istihsali olduğunu ilâve etmiştir. İsmarlanan bu yekûndan yalnız 85 tanesi fabrikalardan çıkmıştır. Mumaileyh, o zaman fabrikaların az olduğunu, işçi ve mal zemenin noksan olduğunu söylemiş, sanayiin bütün kabiliyetlerini seferber hale getirdiğini, hattâ birleşik Amerikaya, İsviçreye, Hollandaya ve Almanyaya makineler ve âletler ısmarlandığını, fakat yalnız Loire ve Morane gibi iki yeni tip mevcut bulunduğunu kaydetmiştir.

M. Lachambre, Daladier'den büyük ölçüde fiilî yardım gördüğünü (5 numaralı) plânla derpiş edilen siparişlerin tatbiki için 5 milyarlık bir tahsisat aldığını söylemiştir.

Reis Cous, 1 Nisan 1939 da 1878 tayyare yapılması lâzımgeldiğine işaret etmiş ve Eylûl 939 da yalnız 442 av, 52 keşif ve hepsi eski olmak üzere bomba tayyareleri bulunduğunu söylemiştir.

(Sonu Sa. 3 Sü. 3 de)

Süveyşe ay tutulurken hücum

Almanlar Portsaid'te tesisleri tahrip ettiler

Berlin, 4 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Alman savaş tayyaresi teşkilleri, dün gece Süveyş kanalı bölgesindeki askeri hedeflere hücum etmişlerdir. Ay tutulması hâdisesi bittikten sonra Alman tayyareleri hedeflerine varmışlar ve bilhassa büyük Acıgöl kıyısındaki Elkabri hava alanına hücum etmişlerdir. İngiliz tayyare karşı koyma topçusu, tam bir şaşırtmaca uğramıştır. Ay ışığında görüş çok iyi idi. Hava alanının batı kıyısındaki büyük hangarlara müteaddit bombalar tam olarak isabet etmiştir. Bombaların infilâkından sonra büyük yangınlar çıkmıştır.

Gece yarısından sonra Portsaid limanındaki tesislere de bombalar atılmıştır. Portsaid elektrik fabrikası civarına bombalar düşmüştür. Nil ağzına yakın Tanta civarında bir hava alanı keza Alman tayyarelerinin hücumuna uğramıştır. Hangarlara ve uçuş alanına tam isabetler olmuştur.

Amiral Darlan

Paris, 4 (A.A.) — Amiral Darlan, dün öğleden sonra İtalyan büyük elçisile uzun uzadıya görüşmüştür. Başvekil muavini, kuvvetli bir ihtimale göre bugün Vichy'ye dönecektir.

İpekli Dokumacılık

Bu Sanatla meşgul olanların bir çok muafiyetlerden istifade edecekleri haber verilmektedir

Ankara, 4 (Yeni Sabah) — İktisat Vekâleti, yerli ipekli mensucatımızı memleketin ihtiyacına kâfi gelecek miktara çıkarmak için çok mühim kararlar almak üzeredir.

Alınacak bu kararlar arasında ipekli dokuma işi ile meşgul olanlar birçok muafiyetten istifade edeceklerdir. Bu arada ipek böceği üretme işi için de tedbir alınacaktır.

Diğer taraftan çok eskiden memleketimizde dokunan ipeklilere ait nümuneler de tesbit edilmiştir. Bu nümuneler, daha yenileştirilerek dokunacak ipekli mensucata örnek vazifesi görecektirler. Ayrıca yerli ipeklilerimizle iç pazarlarımızda bir rekabet sahası vücuda getirmemesi için bazı Avrupa ipeklilerinin memlekete ithal edilmemesi de düşünülmektedir.

Yunanlı çocuklar

Bunların bir kısmı İzmire, bir kısmı da İstanbulda Balıklı hasta hanesine yerleştirilecek

Türk Tütünleri aranıyor

Ankara muhabirimiz telefonla bildiriyor

★ Yunanistana yiyecek maddeleri götürmekte olan Dumlupınar vapurunun 6—13 yaşındaki 1000 Yunan çocuğunu memleketimize getireceğini yazmıştık.

Vapurumuzun, çocukları bu seferinde Türkiyeye getirmesi için icap eden tedbirler alınmış bulunmaktadır. Bu çocukların bir kısmı İzmire, bir kısmı da İstanbula yerleştirilecektir.

İstanbula nakledilecek çocuklar şimdilik Yedikule Balıklı hastahanesinde misafir edileceklerdir.

Tütünlerimiz aranıyor

★ Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Reentsna tütün şirketi umum müdürü Wenkel, Ticaret Vekâleti ve diğer alâkalı dairelerle temaslarda bulunduktan sonra İstanbula hareket etmiştir.

Türk tütün piyasası bütün Avrupa kıtası için ehemmiyeti gittikçe artan bir pazar olmaya namzettir. Çünkü Alman tütün şirketleri yalnız Almanya için değil, bütün Avrupa kıtası için de tütün satın almak mecburiyetindedir.

Diğer taraftan Yunanistan bu sene yalnız 8 milyon kilo tütün elde edebilmiştir.

Bu vaziyet de Türk tütün piyasasının ehemmiyeti artmıştır. 55 milyon kiloyu bulan bu seneki tütün istihsalimizin derhal ve geçen seneye nazaran bir misline yakın fazla fiyatla müşteri bulması bu ehemmiyetin bir misalidir.

Kâbil büyük Elçimiz

★ Açık bulunan Kâbil büyük elçiliğine Hariciye Vekâleti Hukuk Müsavirliği vazifesini görmekte olan birinci sınıf orta elçi Kemal Köprülünün tâyini Yüksek Tasdikten çıkmıştır.

Liman İşletmeleri

★ Devlet Limanları İşletme Umum müdürlüğü memurlarının tayin, tebdil, vesairesi hakkındaki nizamnameye bir muvakkat madde eklenmiştir.

Bu maddeye nazaran, Devlet limanları işletme umum müdürlüğüne, fevkalâde hallerde devamı müddetince yaş kaydı ile mukayyet olmaksızın memur tayin olunacak ve tayfa alınabilecektir.

HAVACILIK BAHİSLERİ

Sabit kale, yüzen kale ve uçan kale

Tek başına donanma, artık eskisi gibi, kudret ifade etmiyor, kuvvetli donanma, kuvvetli havacılıkla eskisinden daha çok muvaffak olacaktır

Yazan: Em. Hv. Bnb. İ. Bedri CELÂSİN

ESKİDEN kale dediğimiz müstahkem mevkilerin memleket müdafaasında tuttuğu yer ve kazandığı önem malûmdur.

Sabit kaleler; zamanımızda müstahkem hatlara çevrildi, burada hat bir ifadedir. Hakikaten bu hat yine birbirini koruyan tahkimat gruplarından meydana gelmiş birer silsile, kale manzumesidir. Asrımızda tahkimat: yalnız müdafaa için değil, kuvvetlerin taarruzu için ve bu halde taaruz için de kullanılıyor.

Sahil kaleleri: Bunlar düşmanın denizden baskın şeklinde yapacağı bir çıkarma hareketine karşı evvelden yapılan kıyı tahkimatıdır. Bunda esas, çıkarmaya elverişli liman ve plâjlarla memleket içine nüfuza müsait yol ve vadileri örten tahkimattır. Anavatandan uzak yerlerde donanma üsleri için de yapılır.

Her iki kalede hava silâhları takas etmeden yalnız muhasara topçusunun ve gemi toplarının tesiri düşünülürdü. Gizlemiye de buna göre ehemmiyet verilirdi. Bugünkü terakkiler karşısında iş çok değişti. Bir defa hava gözetlemelerine karşı bir istihkâmın gizlenmesi pek kolay değildir. Üstten, arkadan, yandan gelecek bombalara karşı silâhları kullananları gizlemek, korumak, bazan arazinin müsaadesizliğinin de katılmasile içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. İşte bunun içindir ki bazı müstahkem mevkilerin tadil ve ıslâhı kolay ve mümkün olmamaktadır.

Yüzen kaleler: Gemilerde kara istihkâmları gibi serbest inşaat yoktur. Yani istenildiği şekilde ve ağırlıkta malzeme kullanılamıyor. Bununlaberaber toplara ve daha sonra hava bombardımanlarına karşı nisbî bir mahzuziyet temin edilen zırhlılar, su kesimleri altından gelecek torpidolara karşı hassas kalıyorlar. Bugün torpido taşıyan tayyarelere denizaltılardan daha az tehlikeli denemez. İşte bu sebeplerden dolayı tek başına donanma artık eskisi gibi kudreti ifade etmiyor. Fakat kuvvetli donanma kuvvetli havacılık ile birlikte eskisinden daha çok kudret ve kuvvet ifade ediyor.

Diğer taraftan ordu ve donanmanın taarruz ve müdafaa kudretleri esas olduğundan bunlara istinat etmiyen hava silâhları faydalı olur ve fakat neticeli olmıyabilir.

Ancak hava silâhlarının günden güne ve hiç durmadan terakkileri karşısında yalnız hava silâhlarının başarıları ne dereceyi bulacak? Bunu az çok önümüzdeki senelerde öğrenebileceğiz. Ve ilerisi için de fikir sahibi olacağız.

Uçan kaleler: Bu isim Amerikalıların ağır bombardıman tayyarelerinden mühim bir tipe verilmiştir. Daha böyle bir isim yokken ağır bombardıman tayyarelerine başka memleketlerde hava kruvazörü gibi namlar verilmekteydi. Amerikan (servis tekniği) tarafından verilmiş bir evsaf cetveli elimizde bulunmadığından esasen böyle zamanlarda bu gibi vasıflar gizli olduğundan bu tip tayyarelerin vasıfları hakkında mütalea yürütmek caiz değildir. Ve doğru da olamaz.

Bu harpten evvel bazı havacılar toplu uçan tayyarelere av tayyareleri tarafından tesir yapılamıyacağı gibi yanlış bir fikire zahip oldular. Düşülen bu hata yüzünden yalnız taarruza gelen hasım bombardımanlarını karşılamak için değil, kendi keşif ve bombardımanlarını himaye için lâzım olan avcı sınıfının zararına sebep oldular. Halbuki harp içindeki olaylar bunun aksini isbat etti. İşişten geçti. Lâzımgelen yerlerde orduyu, donanmayı, müstahkem mevkileri, hava taarruzlarına karşı müdafaa edecek av uçağı ve bunların faliyeti için kurulan teşkilât ve tesisler kâfi gelmedi.

Şimdi havacı olarak bir şeye merak ediyoruz, çünkü bunun neticesi harp usullerinde mühim değişikliklere sebep olacaktır. Acaba uçan kale tipindeki bombardıman tayyareleri ile avcılar arasında bir karşılaşma olursa netice ne olur?

Bunun hakkında şu yolda bir mütalea yürütebiliriz: Uçan kalelerin belli başlı vasıflarından (sür'at, tavan, taşıdığı silâhlar) bakımından avcılara üstün olup olmadığını da tetkik etmek lâzımdır.

Eğer uçan kaleler isimleri gibi battal değiller de kovalamakla yetişilemiyecek kadar sür'atli iseler takiplerine irişilemiyecek kadar tavanları varsa yani çok yüksek irtifalara çıkıyorlarsa işte o zaman hava muharebelerinde bir değişme hasıl olacaktır.

Bunlar kara ve deniz hedeflerine taarruz edeceklerinden bu taarruz için müsait fırsatlar kollıyabilecekler ve bulabileceklerdir.

Seyahat esnasında, yer silâhlarından, uçak savarlardan korkmazlar. Çünkü bunların zırhtan başka yüksek hızları da kendi silâhları ve mukavemetleri demek olur. Esasen tayyareye karşı tayyare müessirdir. Daha düşük vasıfta tayyareler bile yer silâhlarından pek müteessir olmuyorlar. Netice şudur: Uçan kaleler hava silâlarının zayıf ve hassas taraflarını örtebilirse o vakit çok enteresan hareketlere şahit olacağız.

ŞEHİR HABERLERİ

Gümrük ve inhisarlar vekili

Dün sabah Ankaradan şehrimize geldi

Gümrük ve İnhisarlar Vekili B. Raif Karadeniz dün sabah Ankara ekspresile şehrimize gelmiştir. Vekil Haydarpaşa garında belediye ve vilâyet erkânile inhisarlar ve gümrük müdürleri tarafından karşılanmıştır. B. Raif Karadeniz akşam geç vakte kadar inhisarlar umum müdürlüğünde tetkiklerde bulunmuştur.

Vekil şehrimizde birkaç gün kalacak ve bu müddet zarfında gümrük başmüdürlüğü ile muhafaza başmüdürlüklerine giderek tetkiklerde bulunacaktır.

Münakalât Vekilinin Tetkikleri

Evvelki gün şehrimize gelen Münakalât Vekili Amiral B. Fahri Engin dün sabah posta, telgraf, telefon müdürlüğüne giderek öğleye kadar tetkiklerde bulunmuş ve bu arada posta telgraf müdürü B. Mazhar Deriner'den posta işlerimize dair izahat almış ve bilâhara İstanbul posta telgraf muavinlikleri servislerile idarî muavinlik kalemini ayrı, ayrı gezmiştir. Öğleden sonra mıntaka liman reisliğine giderek titkiklerine devam etmiştir.

Bağçıvanlar Cemiyeti Toplantısı

Bağçıvanlar Cemiyeti senelik heyeti umumiye toplantısını 14 şubatta yapmıştı. Fakat toplantı sonunda yapılan intihap münakaşalı olmuş ve cemiyete kayıtlı bulunmıyan bağçıvanların da rey almak iddiası yüzünden seçim hükümsüz addolunmuş ve intihabın yeniden yapılmasına karar verilmişti. Bağçıvanlar Cemiyeti dün toplanarak yeni idare heyetini seçmiştir.

Aktar apartımanı cinayeti davasına dün ağırcezada başlandı

Suçlular müthiş cinayeti teferruatile itiraf ediyor

Bundan bir müddet evvel Beyoğlunda Lobon pastahanesinin karşısında Aktar apartımanında işlenen korkunç bir cinayetin mahkemesine dün başlanmıştır.

Maznunlardan Haydar mahkemede ilk tahkikatı esnasında verdiği ifadeyi tamamen inkâr etmiş ve cinayetin Mehmet tarafından işlendiğini söylemiştir. Müteakiben söz verilen Mehmet bu korkunç cinayetin tafsilâtını şöyle anlatmıştır:

— Haydar, Hüseyini öldürmek niyetinde olduğunu bana söyledi. Aralarında kan davası varmış. Cumhuriyet bayramının gecesinde üçümüz de Haydarın odasındaydık. Haydar, tabanca ile Hüseyine ateş etti. Sonra bana dönerek:

— Haydi! Ne duruyorsun. Şunun icabına bakalım, dedi.

İkimiz birden Hüseyinin üstüne çullandık. Bir kuşakla boğazını sıktık ve öldüğüne adamakıllı kanaat getirdikten sonra, kapının dibinde duran elektrik teli ile boynuna büyük bir taş bağladık ve kuyuya attık. Sonra kan bulanan yorgan ve yatak çarşafları ile yerleri temizledik. Duvara fışkıran kanın üstüne de badana yaptık. Hüseyinin cebinde bulunan paraları aldıktan sonra elbiseleri de kuyuya attık. Haydar tabancayı kapının yanında bulunan saatçı dükkânının üstüne sakladı. Fakat hemşerisini arıyan İbrahimin polise müracaat etmesi üzerine mesele meydana çıktı."

Maznunlardan sonra polisten Asım, Haydar ve Zeki de dinlenmişlerdir.

Mahkeme, diğer şahitlerin dinlenmesi için başka bir güne bırakılmıştır.

Kömürcülere kok verildi

Etibank, halka dağıtılmak üzere şehrimizdeki muhtelif kömürcülere yeniden 1500 ton kömür tevzi etmiştir.

Bu kömürlerin halka dağıtılmasını temin için kömürcüler çok sıkı bir kontrola tâbi tutulacaklardır.

Okuyucu Diyor ki:

Bir türlü tahsis edilemiyen tekaüt maaşi

Bir okuyucumuzdan şu mektubu aldık. Alâkadar makamların nazarı dikkatine arzederiz:

"Ben yirmi beş buçuk sene bilfiil adliye müfettişliğinde ifayı hizmet ettikten sonra 935 senesi Eylülünde kendi arzumla 35 lira 64 kuruşla Tekirdağı mahkeme baş kitabetinden tekaüt edildim. Askeri yedek hâkim bulunmaklığım hasebile silâh altına celbedildiğimden o zaman tekaüt maaşım kesilmiş idi. Vazifei mukaddesei askeriyemi icra ederek terhis edildim. Tekrar maaş tahsisi hakkında verdiğim istida maaş senedim ve terhis tezkerem ve maaş kayıt suretile birlikte Tekirdağı askerlik şubesi başkanlığından 15 Kânunuevvel 941 gün ve 8261 sayı ile yüksek Millî Müdafaa Vekâletine gönderildiği ve aradan iki buçuk ay geçtiği halde elyevm maaş tahsisi hakkındaki senedim vürud etmemiştir. Halbuki ahvali hazıra dolayısile havayici zaruriyenin günden güne tahammül edilemiyecek derecede yükselmesi ve ikisi lise ve ikisi ilk mektepte bulunan dört çocuğumla benim ve refikamın iaşe ve ilbaslarımız sırf maaşa münhasır olup başka bir taraftan bir güna gelirimiz bulunmamaktadır. Binaenaleyh benim gibi müddeti hayatını hükûmet dairesinde yıpratmış bir memurun hali hazırdaki vaziyeti nazarı dikkate alınarak uzun müddet maaşsız bırakılıp sefil ve perişan bir halde vakit geçirmekliğimize değil büyüklerimiz hiç bir vicdan kail olmıyacağından lûtfen bu hali pür melâlimize terhimen bu husustaki muamelenin bir an evvel neticelendirilerek tahsis edilecek tekaüt maaş senedimin acilen Balıkesir Defterdarlığına gönderilmesi hususunda makamı aidinin nazarı dikkatini celbetmek üzere muhterem gazetenizle neşretmenizi istirham ederek derin saygılarımı sunarım.

Balıkesir: Karaoğlan mahallesinde Balık Avdanı caddesinde 100 numaralı hanede Tekirdağlı Emin Ceylân.

SPOR

Erkek okulları Voleybol maçları neticeleri

Dün Beyoğlu Halkevi jimnastik salonunda yapılan erkek okulları voleybol maçları neticesinde Pertevnihal L. - Er. Öğ. okuluna, Hayriye L' - Yüceülkü lisesine, Kabataş L. - Bölge sanat okuluna, Galatasaray lisesi de Işık lisesine galip gelmişlerdir.

Pazar günü yapılacak lik maçları

Önümüzdeki pazar günü Fenerbahçe ve Şeref stadlarında yapılacak lik maçları:

Fenerbahçe stadı: Saat 10 Galata - Doğu, Hakem: Eşref; Saat 12 Rami - Unkapan, Hakem: Bülent Turanlı; Saat 14 Fenerbahçe - Taksim, Hakem: Adnan Akın; Saat 16 Süleymaniye - Vefa, Hakem: Reşat.

Şeref stadı: Saat 10 Davutpaşa - Unkapan, Hakem: Selâmi; Saat 12 Beşiktaş - Altıntuğ, Hakem: Şadi Tezcan, Yan hakem: Mustafa; Saat 14 Beykoz - Beyoğlu, Hakem: Feridun Kılıç; Saat 16 Galatasaray - İstanbulspor, Hakem: Muzaffer.

Belgrad ormanlarındaki odunlar

İstanbul belediyesi Belgrat ormanlarında mevcut bulunan 100 bin çeki odunun şehrimize getirilmesi için yeniden teşebbüslere girişmiştir. Bu teşebbüsler müsbet şekilde neticelendiği takdirde şehrimizde odun buhranı tamamen önlenebilecektir.

Üniversite kantini

Üniversite Rektörlüğünün Üniversite Kantinini müzayedeye koymuştur.

Üniversite talebe birliği bu işin başkası tarafından yapılmasının talebe için zararlı olduğunu düşünerek Kantinin talebe tarafından işletilmesini temin için Rektörlüğe müracaat etmişlerdir.

Vilâyet ağır işçi sınıfının teşmilini istiyor

Ağır işçilerin aldıkları ekmek vaziyetini tetkik etmek üzere dün sabah vilâyette, vali muavini B. Ahmet Kınığın reisliği altında bir toplantı yapılmıştır. Öğrendiğimize göre toplantıda, günde 750 gram ekmek alan ağır işçi sınıfının diğer bazı sanat erbabına da teşmil için hükûmete müracaat edilmesine karar verilmiştir.

Sucular Cemiyeti senelik toplantısı

Sucular Cemiyeti senelik mutat toplantılarını Esnaf Cemiyetlerinin Cağaloğlundaki binasında yapmışlardır.

Toplantıda idare heyetinin 1941 yılına ait raporu okunduktan sonra hayli münakaşalar olmuş ve bilhassa sucuların şişe damacana ve teneke gibi ihtiyaçları üzerinde durulmuştur. Cemiyetin bu ihtiyaçların tatmini için icabeden teşebbüsatta bulunulmasına karar verilmiştir.

Üsküdar Tramvaylarında tek bilet sistemi

Bunun bazı müşkülât yüzünden imkânsız olduğu anlaşıldı

Üsküdar, Kadıköy ve havalisi halk tramvayları müdürü B. Feridun Manyas Üsküdar tramvaylarında tek bilet sisteminin ihdası meselesi etrafında şu izahatı vermiştir:

"— İstanbul tramvay idaresinin tatbik etmekte olduğu tek bilet sisteminin Üsküdar tramvaylarında tatbikine bugünkü şartlar altında imkân bulamadık. Bu itibarla vaziyet eskisi gibi devam edecektir. Şirketin ayın altısında yapılacak umumî heyet toplantısında, tramvay seferlerinde halkın lehine yapılacak tadilât hakkında hazırladığımız yeni bir rapor görüşülecektir.

Bazı arabalarımızın İstanbul tramvay idaresine devri, teknik bazı imkânsızlıklar yüzünden kabil görülememiştir."

Üç kafadar

Müşterek evlerinin yegâne Sultanını, tatlılıkla yola getiremeyince ölümle tehdit etmişler fakat neticede...

Mehmet Özer, Ahmet Oyalay ve Sefer Kızıl üç kafadar arkadaş postu Beyazıtta bir evde kurmuşlar, içerisine bir de "Sultan,, isminde Sultan getirerek müşterek bir hayat yaşamağa başlamışlardı. Üç arkadaş gündüzleri işlerile uğraşıyorlar; Sultan da onların ev ihtiyaçlarını hazırlıyor, akşamları eve dönünce üç dost aralarına müşterek Sultanı da alarak kafaları çekiyorlar, yemeklerini yiyorlar. Ve geç vakitlere kadar bazan şarkı söyliyerek, bazan aralarında oyunlar çıkararak gül gibi geçinip gidiyorlardı. Bu hayat böylece devam etti, gitti. Fakat bir gün bir kara kedi bu candan dostların arasından geçiverdi. Hiç yoktan bir gürültüdür koptu. Ve kabak dönüp dolaşıp Sultanın başına patladı.

Bu üç kişiye saçını süpürğe eden zavallı Sultan usulca pılısını pırtısını topladı ve yaşlı gözlerle yuvasına veda ederek eski evinin yolunu tuttu.

★

Akşam evlerine dönen üç ahbap çavuşlar baktılar ki kafesteki kuş uçmuş.

O gece hayatlarının en acı bir gecesi olarak geçti. Zamanla bu acı da unutulur diye kendilerini teselli etmeğe kalktılar, fakat günler geçtikçe bilhassa Mehmetle Ahmedin ıztırabı dineceği yerde artıyordu.

Bir akşam Sefer uyuduktan sonra Ahmetle Mehmet aralarında ne yapacaklarını konuşmağa başladılar ve karar verdiler. Sultanın evine gidip onu tekrar yuvasına getireceklerdi.

Ertesi gün ilk işleri Beyoğlunda bir meyhanede kafayı tütsülemek oldu. Kafalar adamakıllı dumanlanmıştı. Sallana salana Sultanın evine düştüler. Fakat umdukları gibi olmadı, kadın gayet haşin bir eda ile misafirlerini karşıladı. İki sarhoş damdan düşer gibi kadına:

— Dön artık evine. Yetişir bu inat.

Diyerek ısrara başladılar.

O:

— Allah bir daha bana ne o evi, ne de sizlerin yüzlerini göstersin. Büyük yemin ettim, imkânı yok!

Diye cevap veriyor ve bir an evvel çekilip gitmelerini söylüyordu. Nihayet iş büyüdü, ölüm tehdidine kadar vardı.

Ölüm tehdidi de Sultanı korkutmadı ve bu sırada zabıtaya da lâzım gelen malûmat verildi.

Asliye üçüncü cezada görülen muhakeme sonunda suçları sabit olan Ahmet 6 gün hapse 6 lira para cezasına Mehmet de 7 gün hapse ve 7 lira para cezasına mahkûm oldular.

Felsefe Fakültesinde dersler boş geçiyor

Sömestr tatili esnasında Edebiyat Fakültesi müştemilâtının Dolmabahçe Sarayı yanındaki Resim Galerisine taşındığını ve Fakültenin 2 Martta tedrisata burada başladığını yazmıştık.

Haber aldığımıza göre, Fakültenin Felsefe kısmı profesörlerinden Mustafa Şekip Tunç, Hilmi Ülken Maarif Vekâletinin daveti üzerine (felsefe terimleri komisyonu) na iştirâk etmek için Ankaraya gitmişler ve henüz dönmemişlerdir.

Bu sebeple fakültenin bir çok dersleri boş olarak geçmektedir.

Profesör yakında komüsyon mesaisini bitirince derhal İstanbula döneceklerdir.

Karısını ölümle tehdit eden adam

Cağaloğlunda Himayeietfal sokağında oturan Celâl bundan bir müddet evvel karısı Mahmureyi ölümle tehdit etmişti ve yakalanmıştı. Suçlunun üçüncü asliye ceza mahkemesinde yapılan dünkü duruşması neticesinde 1 sene 4 ay hapsine karar verilmiştir.

İhtikâr vakaları

Beyazıtta fırıncılık yapan Hasan kendisine verilen undan fazla un sarfettiğinden 25 lira para cezasına, Beşiktaşta bakkal Lâzari fazla fiyatla tuz sattığından 5 lira para cezasına ve 7 gün müddetle dükkânının kapatılmasına, Çiçekpazarında fotograf filmi satan Mehmet fazla fiyatla film sattığından 5 lira para cezasına, Yenikapıda kömürcü Ahmet fazla fiyatla kömür sattığından 20 lira para cezasına ve 28 gün müddetle dükkânının kapatılmasına mahkûm edilmiştir.

Deli bir kadın yakalandı

Cibalide inhisarlar idaresi önünde dün tecennün etmiş bir kadın yakalanarak Haseki hastahanesine kaldırılmıştır.

Meczup kadın hastahanede vefat etmiştir. Muayenesini yapan tabibi adlî B. Enver karan defnine ruhsat vermiştir.

"Yeni Sabah" ın Edebî Romanı

SAVAŞ

Yazan: Claude Farrère — Çeviren: İlhami Safa

— 5 —

Mösyö Felze yüksek kabiliyetinizle Avrupa ve Amerikadaki büyük hemşirelerine hakikaten faik olan bu kadınlardan birinin çehresini ve bakışını tesbit edeceğinizden dolayı size gıpta ediyorum..... İtiraz etmeyiniz Madam! Yoksa Mösyö Felze'e her şeyi söylemeğe ve en büyük şansa nail olduğu için kendisini tebrik etmeğe mecbur edersiniz: Model olarak en cazibedar vatandaşlarınızdan birini değil, sizin gibi hepsinin en teshirkârını bulmak bir şanstır'

Bunu söylerken, pek açık olan ifadesine şaka karıştırmak üzere gülüyordu. Bu adam emsali bulunmıyacak derecede nazik ve dürüst idi ve bir kralın yaveri olmak evsafını bütün şahsiyetinde izhar ediyordu. Halis İngiliz ırkından olanların erkekçe zarafetini taşıyor, tıraşlı yüzü, açık alnı, parlak gözleri, ağzının biraz alaylı gülüşü onu İngiliz birası ve çiy yumurta içen sınıftan ayırıyordu. İngiliz resimlerinde böyle on sekizinci asra mensup ve Fransız düklerile kontlarının rakibi olan centilmen çocuklarının, baron ve lordlarının portreleri vardır.

İngiliz deniz subayları bizimkilerden daha gençtir. Burada bulunan İngiliz subayı ise rütbesine ve Japonyadaki muhtemel vazifesine göre pek genç görünüyordu. Bir deniz mülâzımı olan Marki Yorisaka biraz daha genç idi. Felze farkında olmıyarak bu iki deniz subayını mukayese ediyor ve belki Markiz Yorisakanın da onları mukayese ettiğini düşünüyordu.....

Marki şu suali sordu:

— Mitsuko, Mösyö Felze tuvaletinizi beğendi mi? Nasıl bir poz alacaksınız?

Felze, Marki Yorisakanın eski Japon modasından hoşlanmadığını hatırladı:

— Pek beğendim, pek beğendim!..... Her zaman görülen resimlerden hiç birine benzemiyecek bir portre çizmeğe muvaffak olacağımı ümit ediyorum..... Poza gelince, şimdilik bundan bahsetmiyelim. Böyle acele yapılacak resimlerde modellerimin her cepheden ve her vaziyette krokilerini çizmek mutadımdır. On iki, on beş müsvedde elde ederim ki bunlar bir çeşit canlı repertuar demektir ve böylece tabiî en doğru, en güzel poz da elde edilir. Oturunuz, konuşunuz, kalkınız, yürüyünüz ve size bakarak arada bir kalem oynattığıma aldırış etmeyiniz.

Küi renkli bir defter çıkarmış ve bir taraftan konuşurken diğer taraftan dizinin üstünde çizmeye başlamıştı. Marki Yorisaka gülerek şu mütaleada bulundu:

— Mitsuko, seni pek eğlendirecek bir poz alma çeşidi bu...

Felze kalemini kaldırarak durdu:

— Mitsuko mu? diye sordu. Üç kelime Japonca bilmiyen bir cahili mazur görünüz. "Mitsuko,, sizin isminiz mi Madam?

Kadın özür dileyecek gibi bir hal aldı:

— Evet, garip bir isim değil mi?

— Başka isimlerden daha garip değil. Güzel isim, hele tam kadın ismi. Mitsuko..... Tatlı bir çınlayışı var.

Kumandan Fergan da tasdik etti:

— Ben de sizin fikrinizdeyim Mösyö Felze..... Mitsuko....., Mitsu.... Mitsu.... Kulağa pek tatlı, geldiği gibi mânası da pek tatlıdır. Çünkü Mitsu Japonca "Bal ışığı,, demektir.

Marki Yorisaka boşalan çay fincanını tepsiye koydu ve:

— Ha, evet..... Dedi, "Bal ışığı,, demek..... Bununla beraber eğer başka Çin harflerile yazılırsa "Esrar,, mânasına gelir.

Felze gözlerini ev sahibine dikti. Marki Yorisaka pek tatlı gülüyordu ve şüphe yok ki bu gülüşte hiç bir gizli ima yoktu. Marki ilâve etti:

— Benim adım Sadaodur ve bunun hiç bir mânası yoktur.

Felze düşündü:

— Sadao..... İyi ama karısı aralarında bile onu çağırmaktan çekiniyor ve hiç şüphe yok ki, hususiyetlerinde bile kocasına Marki diyor.

Ve bu noktaya lâkaydane ima etmekten kendini alamadı:

— Sadao mu? Biraz evvel Markiz Yorisaka sizi bu isimle çağırmıştı; öyle işittim galiba.....

Hafifçe gülüerek cevap verdi:

— Ah! Hayır!..... işitmediniz. İyi bir Japon kadını kocasına ismile hitap etmez ve kaba olmaktan korkar. Eski, eski âdetlerle kalır!.. Biz evvelce pek te feminist bir millet değildik, eski Japonyada, yâni 1868 inkılâplarından evvel bizim eşlerimiz hemen hemen esir gibi idiler. Onların ağızları, görüyor musunuz? Yalnız ağızlarını bu hâtırayı muhafaza ediyor.....

Tekrar güldü ve pek nazik bir eda ile karısının elini öptü.

Felze bu hareketin sertliğine dikkat etmişti, Marki Yorisaka muhakkak ki Mitsuko'nun elini ikide bir öpmüyordu. Marki misafirinin bu nafiz göz atışına dikkat etmiş olacak ki, birden izahata başladı:

— Bizde hayat kırk senedenberi o kadar değişti ki!... Şüphe yok kitaplar bu değişikliği size izah etmektedir. Ancak kitaplar her şeyi izah eder, ama hiç bir şey göstermez. Benim dedemin zamanında bir Daimio'nun karısı nasıl yaşardı, biliyor musunuz üstad? Bedbaht kadın bir derebeyi şatosunun içinde mahpus olarak yaşardı. Bir de şu bizim "Bushido,, namını, "Kelâmı kadim,, imizi düşününüz: kadını topraktan daha aşağı, erkeği ise gökten daya yüksek tutar. Kadının oturduğu mahoes — şatoda, bir daimonun karısı işte bu itiraz kabul etmiyen vaziyette gününü geçirmiye mahkûmdur. Bütün gün oraya uğramıyan prens, karısının odasına ekseriya gece bastıktan sonra ayak basardı ve sonuna kadar metrük bir esire prensesinin bütün meşgalesi kayın validesinin emirlerine itaat etmekten ibaretti. Bu tahakkümü Çin mezhebi hudutsuz olarak temin etmişti ve kadını bu hükümü nüfuzunu kötü bir şekilde kullanmaktan çekinmezdi. İşte bundan kırk sene evvel Daimio Yorisakanın karısı böyle bir âkıbete mahkûmdu. Bugün Bu âkıbeten bir deniz zabitinin karısı kurtulmuştur ve bendeniz o babar zamanların geçmiş olmasından hiç te esef duymıyorum!... İnsanın böyle küçücük bir evde kafa dengi ile yaşaması Tosaların kâşanelerinde tek başına nebatî bir ömür sürmesinden daha hayırlıdır.....

(Marki istihfaf ile birkaç eski ve meşhur isim saydı).

(Arkası var)

Yeni Sabah

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Krş.	2700 Krş.
6 AYLIK	750 „	1450 „
3 AYLIK	400 „	800 „
1 AYLIK	150 „	300 „

TAKVİM

Kasım 118 GÜN 64 AY 3

1361	5	1357
Sefer 17	MART 1942	Şubat 20

PERŞEMBE

Güneş	Öğle	İkindi	
12.25	6.21	9.33	Ezanî
6.28	12.26	15.38	Vasatî
Akşam	**Yatsı**	**İmsak**	
12.00	1.30	10.45	Ezanî
18.05	19.33	4.50	Vasatî

— DİKKAT —

Gazetemize gönderilen yazılar neşredilsin edilmesin iade olunmaz ve ziyaından mes'uliyet kabul edilmez.

EN SON AJANS VE TELGRAF HABERLERİ

Fen Fakültesi yangını tahkikatı

Yangının çıktığı odada çalışan bir talebe isticvap edildi

Zeynephanım konağı yangını hakkındaki tahkikata müddeiumumilikçe devam edilmektedir.

Tahkikat derinleştirildikçe bazı karanlık noktalar aydınlanmaktadır. Yangının ilk defa binanın Marmaraya bakan yan cephesinde bir odanın pencerelerinden görüldüğünü yazmıştık. Bu oda Fen Fakültesine bağlı bir atelyedir. Odada yangın akşamına tekaddüm eden cumartesi günü Fakültenin talebelerinden Cavit isimli bir gencin öğleye kadar çalıştığı ve trauayı olan bir âlet üzerinde uğraştığı tesbit edilmiştir. Bu atelyede son günlerde yalnız iki kişi çalışmaktaydı. Birisi trauayını bitirdiğinden atelyede yalnız yukarda ismi geçen Cavit isimli talebe kalmıştır. İsticvap edilenlerin ifadelerine göre o gün atelyeye başka kimse girmemiştir.

Müddeiumumilik Cavidin ifadesine müracaat etmiye karar vermiştir.

Sigorta Şirketi Üniversiteye Ne Ödiyecek

Anadolu Sigorta Şirketi, yangından kurtulan eşyanın kıymetini tesbit işini bitirmek üzeredir. Son vaziyete göre sigorta bedelinden ancak 350 bin lira kadar bir miktarın Üniversiteye tediye edileceği tahmin olunmaktadır.

Yanan Talebe kayıtlarının Tesbitine Başlandı

Zeynephanım konağı yangınında diğer esyalar meyanında bütün talebe kayıtları da yandığından, Fen Fakültesi bunların yeniden tanzimine çalışmaktadır.

Fakülte talebe mevcudunun yarısı leylî olduğu için evvelâ bu kısmın tesbitine tevessül etmiştir. Neharî olanların sınıfları talim taburundaki kayıtları ve ellerindeki hüviyet varakaları yardımile meydana çıkarılacaktır. Bu hususta büyük bir zorluk çekilmiyeceği tahmin olunmaktadır.

AFRİKA'DA

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

hava kuvvetlerimiz tarafından taarruza uğramış ve sahra teşekküllerimizin yardımile zayiatla çekilmiye mecbur edilmiştir. Kuvvetlerimiz düşman teşekküllerini takip etmiş ve dağıtmıştır.

Alman, İtalyan hava teşekkülleri Tobruk çevresinde devamlı tahrip hareketleri yapmışlardır.

İngiliz tayyareleri Bingaziyi bombalamışlardır. Önemli zayiat vukuu bildirilmemiştir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun bir aylık faaliyeti

Ankara, 4 (A.A.) — Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden alınan malûmatta Şubat bidayetinden nihayetine kadar bir ay zarfında çocuk polikliniğine müracaat eden 708 hasta çocuğun ve 354 hasta annenin diş bakım evinde de 726 çocuğun dişleri muayene ve tedavi edilmiştir.

2370 çocuğa 1600 kilo süt verilmiş ve 55 aileye de 715 adet öğütler risalesi gönderilmiştir.

Kurumun sıcak banyolarında 2089 çocuk ve analar banyo almış ve 41 çocuğa da 152 lira 58 kuruş para yardımında bulunulmuştur.

Parise akın!

(Baştarafı 1 nci sahifede)

Almanların Renault fabrikalarını ne maksatla kullandıkları malûm olduğuna göre, bu hava akınının Rus müttefiklere maddî bir yardım olduğu ümidi izhar edilmektedir.

Vichy, 4 (A.A.) — Boulogne-da 150 ilâ 200 ev yıkılmış ve 400 e yakın insan ölmüş, 1000 kadar insan yaralanmıştır.

Clanart'da 12 ev harap olmuştur. 2 ölü ve 5 yaralı vardır.

İssy - les - Moulineaux'da 20 ev yıkılmış, 17 kişi ölmüş ve birçokları da yaralanmıştır.

Villejuif'de 15 ev yıkılmış 4 kişi ölmüş ve 8 kişi yaralanmıştır.

Montrouge'da bir ölü vardır.

Neuilly'de 3 hafif yaralı vardır.

Le - Pecq'de 15 ölü ve 21 yaralı vardır.

Sevres'de 3 ölü ve birçok yaralı vardır.

Rueil'e ait kat'i hiçbir haber yoktur.

Boulogne ve Billancourt'da ölü sayısının yükselmesi muhtemeldir. Çünkü bir sığınağa iltica eden 150 kişi burada tıkanmışlar ve şimdiye kadar oldukları yerden çıkarılamamışlardır.

Vichy, 4 (A.A.) — Gecenin ilk saatlerinde Paris banliyösünün bombardımanından haberdar edilen Mareşal Pétain İngiliz tayyarelerinin mütemadî hücumları, ölü ve yaralıların sayısı ve hasarın ehemmiyeti hakkında telefonla malûmat almıştır. Devlet reisi umumî infiali celbeden ve millî bir felâket mahiyetini alan bu alçakça kıtalin masum kurbanları olan erkek ve kadın işçi aileleri önünde elem ve istirapla eğilmektedir.

Mareşal, bombardıman kurbanlarının gömülmeleri gününün millî matem günü olmasına karar vermiştir.

RUSYA'DA

(Baştarafı 1 incide)

yalnız 60 bini kalmıştır. Şehirde takriben 100 kadar Alman kurmay subayı vardır.

★

Sovyet akşam tebliğinde şu malûmat veriliyor: "Alman kıtaları tarafından tesis edilen mukavemet merkezlerini kuşatıp tahrip etmişlerdir. Kıtalarımız, müteaddit kesimlerde ilerlemişlerdir."

★

Alman orduları başkomutanlığının tebliğinde deniliyor ki: "'Sivastopol cephesinde Alman mevzilerini delmiye teşebbüs eden Sovyet kuvvetleri çevrilmiş ve imha edilmiştir. Donetz çevresinde düşman boş yere hücumlarını tekrarlamıştır."

Bir çocuk kaynar su ile haşlandı

Küçükpazarda Hacıkadın mahallesinde Nuriye sokağında oturan Gülizarin dün 1,5 yaşındaki kızı Saimeyi odada yalnız bırakmıştır. Çocuk kendi kendine oynarken mangal üstündeki kaynar suyu üzerine devirmiş ve muhtelif yerlerinden yanmıştır. Saime Etfal hastahanesine kaldırılmıştır.

Garp'ta

İngiliz tayyareleri Kiel'e hücum ettiler

Londra, 4 (A.A.) — Dün gece İngiliz hava kuvvetlerine mensup tayyareler, Scharnhorst ve Cneisenau ismindeki Alman zırhlılarının Bres'den ayrıldıktan sonra sığınmış oldukları Kiel'e ve Vilhelmshaven'e hücum etmişlerdir. İngiliz bomba tayyarelerinin Kiel'e üstüste yaptıkları gece hücumlarının bu üçüncüsüdür.

Berlin, 4 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı, Alman bahriyesi bataryalarının 3 Mart günü öğle üstü Manş'ta İngiliz gemilerine karşı ateş açtığını tebliğ ediyor. Düşman gemileri, ateşten sakınmışlardır.

Riom adalet divanında

(Baştarafı 1 incide)

Reis Caous, şu suali sormuştur:

"Bomba tayyareleri için ne söyliyeceksiniz? Generalı Vuillemin'e göre seferberlik sırasında, hiçbiri modern olmıyan yalnız 390 bomba tayyaresi vardı. Halbuki (5 numaralı plân) 875 i hazır olmak şartile 1940 tayyare yapılmasını icap ettiriyor. ★ Yine Vuilemine göre, elimizde 140 tanesi modern olmak üzere yalnız 390 bomba tayyaresi vardı.

Saat 15.30 da Kapanan celse 16 da açılmıştır.

Maznunla reis arasında rakamlar hakkındaki münakaşa devam etmiştir. La Chambre seferberlik esnasında harp hattında 1470 tayyare mevcut olduğunu iddia etmiştir. Bundan başka plânda derpiş edilen 1745 tayyareye mukabil fabrikalardan 1625 tayyare çıkmış bulunmaktaydı. Maznun yalnız 494 tayyarenin kullanılabilir bir halde olduğuna dair ileri sürülen iddiayı reddetmiştir. Ona göre derhal uçabilecek kabiliyette olmıyan tayyarelerin adedi 209 dan ibaretti. Personel eksikliğini itiraf etmis fakat mesuliyeti teknik servislere yüklemiştir.

Reis La Chambre tarafından parlâmentoya gösterilen rakamlar arasında mübayenet olmadığını söylemiştir. General Bergeret'nin raporuna göre Fransa 1940 senesinin başlangıcında tam teçhizatlı 830 tayyareye malikti. Halbuki La Chambre'a göre 2.250 tayyare vardı. Maznun idaresi altındaki nezaretten hiç bir zaman hileli bir istatistik çıkmadığını iddia etmiştir.

Afrika'da

(Baştarafı 1 incide)

4 Şubatta Cava açığında cereyan eden deniz muharebesinde ve son Batavya ve Surabaya deniz muharebelerinde düşmanın uğradığı kayıplar bu rakama dahildir.

İngilterede yiyecek tasarrufu

Matbuat, halkın yeni fedakârlıklara katlanmıya razı olduğunu yazıyor

Londra, 4 (A.A.) — Bugünkü gazeteler, hükûmetin harp gayretini fazlalaştırmak için tayinleri azaltmak niyeti hakkında memnuniyetlerini bildirmekte ve İngilizlerin, harbi kazanmak için yiyecek bakımından yeni fedakârlıklara memnuniyetle katlanacaklarını belirtmektedirler.

Times diyor ki:

İngiliz milleti stoklarımızın aleyhine olarak nisbeten yüksek bir hayat seviyesini muhafaza etmek gibi bir deliliğe binbaşı Lloyd George'un bildirdiğinden çok daha sıkı bir tayin usulünü tercih edecektir.

Daily Mail diyor ki:

Yiyeceklerin yeniden tahdidini, millet, cesaretle karşılayacaktır.

Çin'de

Ziraî istihsali arttırmak için tedbir alınıyor

Nankin, 4 (A.A.) — Millî Çin hükûmetinin iktidar mevkiine geldiğindenberi ilk defa olarak Çekyang, Kiangsu, Anhui, Hopeh eyaletleri reislerile Şanghay Nankin ve Hang Kau belediye reisleri burada devlet reisi Vang-Çing-Vei'nin başkanlığında toplanarak memleketin refahını temin edici mahiyette görülen çareleri müteaddit toplantılarda tetkik edeceklerdir. Bu çareler arasında ezcümle ziraî istihsalin arttırılması için 3 senelik bir plân hazırlanmaktadır.

Cripps diyorki:

(Baş tarafı 1 incide)

kaynaklarının müttefik kaynaklarile kıyaslanamıyacağını söylemış ve demiştir ki:

"Rus müttefiklerimiz tam bir gayret sarfediyorlar. Ruslar müttefiklerine güzel bir örnek oldular. Bu tam gayretin örneğine zafere kadar uyalım.

Şimdi dünyayı tecavüzden ve faşistlikten kurtarmak için hepimiz birleşmiş bulunuyoruz. Yeni dünyanın kuruluşunda aynı kahramanlıkla beraber kalalım.,,

Hollanda Kraliçesi

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

tanseverlerin kalplerindeki hislere tercüman olduğuma emin bulunarak diyorum ki:

Bahriyemiz, şimdiye kadar olduğundan çok daha kuvvetli bir halde yeniden dirilecektir. Bu maksatla derhal tedbirler alınacaktır. Hollanda Hindistanına büyük mücadelesinde yardım için, imkânsız görülen şeyleri dahi yapacağız. Çünkü biz biliyoruz ki yalnız teslim olmak kabul edildiği zaman mağlûp olunur. Biz mağlûp değiliz ve bizim için mücadele bitmemiştir. Duamız, son zaferin yakında kazanılmasıdır.,,

Amerika'da

Orta çapta külliyetli tank yapılıyor

Vaşington, 4 (A.A.) — İstihsal konseyi Middle West'te yeni bir fabrikada ordu için orta büyüklükte yeni bir tankın külliyetli miktarda imaline başlandığını bildirmektedir. Bu tanka M.-4 adı veriliyor. Şimdi M-3 tankları yapmakta olan fabrikalar imkân hasıl olur olmaz derhal M-4 tankı imaline başlıyacaklardır. İstihsal konseyi, birçok tank fabrikalarının yakında büyük miktarda imalâta başlıyacaklarını ilâve ediyor.

Şimali İrlandaya gelen kuvvetler

Londra, 4 (A.A.) — Büyük Britanyaya vasıl olan mühim bir askerî kuvvet şimalî İrlandada bir limanda karaya çıkmıştır.

Açıkgöz bir yankesici yakalandı

Sultanahmet Birinci Sulh ceza mahkemesi dün 8 sabıkası olan bir yankesiciyi tevkif etmiştir. Suçlu Hayri Parlakkaya dün yakalanarak adliyeye teslim edilmiştir. Hayrinin çalış tarzı gayet enteresandır.

Hayri, ekseriya namaz kılmak üzere apdes alan kimselere musallat olur ve onların haberi olmadan üzerlerine pislik sürer ve bundan sonra hırsızlığını yaparmış.

Suçlu, dün de gene aynı şekilde Hüseyin adlı bir adamın üstüne pislik sürmüş ve sonra da kendisine göstererek ceketini tutmak üzere sırtından almıştır.

Bu esnada ceketin cebinde bulunan bir altın saatle kordonu çalmağa kalkışan Hayri yakalanarak adliyeye teslim edilmiş ve dünkü duruşması neticesinde tevkifine karar verilmiştir.

Karadenizde sefer yapan gemilerimiz

Son harp vaziyeti dolayısile Karadeniz harp sahası ilân edilmiş olduğundan Karadenize sefer yapan gemilerimizin sahillerimizden en fazla 10 mil açıktan seyretmeleri lüzumu mıntaka liman reisliği tarafından alâkadarlara bildirilmiştir.

Dün gelen tıbbî eczalar

Dün Pireden Taşoz vapurile şehrimize mühim miktarda eczayi tıbbiye gelmiştir. Bunlar arasında 100 damacana Asit Kloridrik, 500 çuval Sülfat dö Sut, 100 çuval Sülfat dö Manyezi, 200 çuval Klofan ve 100 damacana Asit Sülfirik ile 27 ton Hidrolik makine gelmiştir.

Cavada vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

vetlerimizin büyük bir taarruz şevki ve kuvvetli bir israrla çarpıştıkları söylenebilir. Düşmanın ileri harekete teşebbüs ettiği her yerde şiddetli çarpışmalar olmakta ve kuvvetlerimiz düşmanı ilerlemekten menetmiye çalışmaktadır."

Wavell'in emrinde bulunan birçok İngiliz kurmay subayı ile yardımcı kıtalar, Cavada kalmışlardır. Bu subaylar ve askerler Tuğgeneral Sitwell'in kumandasındaki İngiliz kıtalarına iltihak etmektedirler."

Japon hükûmet sözcüsü, Hollanda Hindistanındaki Hollandalılar, Filipinlerde ve diğer bölgelerde şimdiye kadar olduğu gibi, yabancı düşman tebaası muamelesi göreceklerdir. Çinliler ancak askerî idare veyahut harp harekâtı için tehlikeli telâkki olundukları takdirde göz altına alınacaklardır." demiştir.

Londradan şu malûmat veriliyor: "Birmanyadan alınan son haberlere göre, Japonlar Peguye doğru ilerlemektedirler. Sittang'ı birçok noktada geçmişlerdir."

★ Başvekil M. Curten, Japonların yeniden Darvin'e bir hava akını yaptıklarını bildirmiştir.

★ Çungking'den bildirildiğine göre, Çin askerî sözcüsü, Japonların Honan eyaleti şimalinde yeni hareketlere başlamak üzere Hankeo bölgesinde şimdi asker kıtaları ve tayyareler biriktirdiklerini söylemiştir.

Tramvay çarptı

Vatman Yahyanın idare ettiği Aksaray - Harbiye tabelâlı tranvay dün Lâlelide 55 yaşındaki Mebrureye çarpmış ve ağır surette yaralamıştır. Mebrure Haseki hastahanesine kaldırılmıştır. Suçlu vatman yakalanmış ve tahkikata başlanmıştır.

Otomobil çarptı

2671 numaralı otomobili kullanan şoför Arif dün köprü üzerinden geçerken Nedime isimli bir kadına çarparak ağır surette yaralamıştır. Nedime derhal Esnaf hastahanesine kaldırılmıştır. Suçlu yakalanarak hakkında takibata başlanmıştır.

Lüks Telgraf kâğıtları

Her P. T. T. merkezlerinde bulunmakta olan Lüks Telgraf kâğıtlarile tebriklerinizi gönderebilmek için memura (LÜKS) derseniz vereceğiniz 15 kuruş fazla ücretle Milletin yardım ve şefkatine muhtaç çocukları korumuş hem de muhatabınıza incelik ve zarafetin timsali kâğıtlarla tebriklerinizi göndermiş olursunuz.

Nağmeleri dünyayı çıldırtan..... Artie Shaw Cazı
Dans ülkeleri yerinden oynatan..... FRED ASTAİRE
Güzelliği her gönülü fetheden..... Paulette Goddard

Bu akşam LÂLE Sinemasında

Senenin en büyük Süper filmi olan

CAZ FIRTINASI

Şaheserinde birleştiler. Neş'eden ..... Zevkten ..... Müzikten yaratılan bu filmi görünüz. Takdir ediniz. Alkışlayınız.

DİKKAT : Programa ilâve olarak

WALT DİSNEY'in son şaheserlerinden:

FERDİNAND ATEŞ SAÇIYOR

— Numaralı yerlerinizi lûtfen erkenden kapatınız.

HER SABAH

Şarktan Garba geçen şatafat hevesi

Yazan: A. C. SARAÇOĞLU

Selçuk devleti gibi, eski Hindistan imparatorluğu gibi şark ülkelerinde nazırları, valileri şaşaalı ve tumturaklı lâkaplarla anmak âdetti. Hattâ bugün bile İranda, Efganistanda bu usul caridir. Meselâ: İtimadüssaltana, İhtişamüddevle gibi elkab ve rütbeler hâlâ bazı memleketlerde birer geçer akçedir. Osmanlı imparatorluğunun vezirlere, beylerbeyilere bol keseden ihsan ettiği lâkap ve payeler de hep böyle, devletin direği, hükûmetin temeli kabilinden tumturaklı terkiplerden ibaretti.

Zamanla bu şatafatlı cümleler, çetrefil payeler şarkta yavaş yavaş unutulup tarihe karışırken bunların bilâkis garpta revaç bulmıya başladığını hayretle görüyoruz. Meselâ bir ajans haberi Almanyada millî bir filmde muvaffakıyet göstermiş bir artiste "Devlet aktörü" payesinin tevcih edildiğini bildiriyor. Bu filmi sahneye koyan zata da "Alman film yüzüğü" rütbesi verilmiş. Şayet bu usul bütün Avrupada taamüm edecek olursa yakında muzaffer bir generale: "Devletin keskin kılıcı", belagatile meşhur bir hükûmet reisine: "İmparatorluğun yorulmaz çenesi", kahramanlıkları ve düşürdüğü uçakların çokluğu ile tanınmış bir tayyare filosu mensuplarına: "Milletin yavuz atmacaları", cür'etkâr bir denizaltı kumandanına: "Okyanusların yılmaz kara batağı" payelerinin tevcihine şahit olacağız demektir.

Eski nizam, yeni nizam derken ister misiniz Selçukilerin, dünkü İranîlerin ve bugünkü Çinlilerin ne kadar çetrefil lâkapları ve rütbeleri varsa hepsi Avrupada yerleşsin ve tıpkı eski devirlerde olduğu gibi bir hükûmet adamının ismi anılırken:

— İmparatorluğun ihtişamı, devletin betonarme temeli, müstemlekelerin som altından dökülmüş direği, demiryollarının ve caddelerin yıldırım saçan paratoneri ekselans filân zat kabilinden dört beş satırlık şatafatlı elkap sıralansın.

Tevekkeli tarih bir tekerrürden ibarettir. Dememişler.

ÖLÜM

Memleketimizin tanınmış ve eski matbaacılarından Kader Matbaası sahibi

APİK VAN

Kısa bir hastalığı müteakip hayata gözlerini kapamıştır. Cenazesi 5 Mart 1942 Perşembe günü saat 13 te Feriköy Ermeni kilisesinde icra edilecek ve Şişli Ermeni mezarlığındaki aile kabristanına defnedilecektir.

Merhum çok küçük yaştanberi hayatını matbaacılığa hasretmiş ve 35 sene evvel Kader matbaasını tesis etmiş ve bu uğurda bir çok fedakârlıklar yaparak memleketimizin irfan ve bilhassa tıb hayatına muhtelif eserler tab etmek suretile büyük hizmetleri dokunmuştur.

Bu vadideki mesaisini az gören merhum çocuklarını da bu meslekte yetiştirmekle matbaacılığa olan bağlılığını bir kat daha göstermiştir.

Kendisinden daha bir çok istifadeler beklendiği ve bir çok yeni amatörler yetiştireceği bir zamanda vefatı meslek için acı bir kayıptır.

TEFRİKA No: 97

HAZRETİ MUSA

YAZAN: M. ZEKİ KORGUNAL

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Beniisrailin düşmanı olan dülger, bu hâdiseden sonra Firavuna düşman oldu. İmana gelmeden önce Allah tanıdığı Velit bin Musap'ı lânetle yadetmiye başladı.

★

Musanın anası, kucağında sandık olduğu halde evine dönüyordu. Kendi mahallesinde dolaşan bir sürü zalimle karşılaştı:

— Eyvah! Mutlaka bu kâfirler evimi bastılar, çocuğumu boğazladılar!

Diye ağlamıya başladı ve ağlıya ağlıya evine girdi. Baktı ki ciğerparesinin kendisi de, beşiğide meydanda yok... Çılğına döndü, saçlarını yolmıya, başını yumruklamıya başladı. O sırada dışardan sekiz, on yaşlarında bir kız çocuğu geldi. Bu, Musanın ablasıydı. Kız, masum bir eda ile:

— Ne oldu anne, ne oldu?

Diye sordu. Kadın, kızını bağrına bastı:

— Daha ne olsun evlâdım? Kardeşin nerede? Zalimler onu beşiğile beraber alıp gitmişler.

Kız, yaşından umulmıyacak bir ferasetle:

— Ağlama anneciğim, ağlama. Ben kardeşimi sakladım. Çocuk cellâtları onu bulamadılar.

Musanın anası, gözlerini sevinçle parlattı:

— Nereye sakladın?

— Öyle bir yere sakladım ki sen bile bulamazsın!

— Çabuk söyle de beni üzme evlâdım! Nereye sakladın yavrumu?

— Fırına!

— Fırına mı? Allah seni kahretsin!

Kadın, kızını kolları arasından fırlatıp attı. Çığın gibi aşağı koştu. Fırının kapağını açtı. İçeriden dışarıya müthiş bir sıcaklık hücum etti.

Fırının içi kıpkırmızıydı. Kadın, ekmek yapmak üzere hamur yoğurmuş ve kızsın diye fırını yaktıktan sonra sandık almıya gitmişti. Evde, beşikte mışıl mışıl uyuyan Musa ile ablasından başka kimse kalmamıştı. Çok geçmeden Firavunun adamları evi basmışlardı. Ne yapacağını şaşıran kız, kardeşini beşiğile birlikte fırına sokmuş ve fırının ağzını kapamıştı. Çocuk cellâtları, her tarafı inceden inceye arayıp gitmişlerdi. Kapağı el sürülemiyecek kadar kızgın olan fırına bir çocuk saklanabileceğini katiyen ümit etmemişlerdi. Ümit etmelerine de ihtimal verilemezdi. Kız, kardeşini fırına sokunca hemen evden çıkıp gitmiş, sokakta bir yere gizlenmişti. Annesinin dönmesini bekliyordu. Annesinin eve döndüğünü gördükten sonra gizlendiği yerden çıkıp gelmiş, yaptığı işi masum bir eda ile söylemişti. Ne yazık ki takdir eyliyeceği yerde tekdir edilmiş ve şiddetle yere fırlatılmıştı.

Musanın anası, fırının kapağını açar açmaz, dışarıya hücum eden boğucu sıcaklığa ehemmiyet vermeden, içeri baktı. Büyük bir mucize ile karşılaştı: O zamana kadar yanıp bir avuç kül olduğunu zannettiği yavrusunu dipdiri buldu. Musa uyanmış, sağ elini beşikten dışarı çıkarmış, nar gibi kırmızı ateşlerle oynayıp duruyordu.

Kadın, Allahın bu hikmetine hayran olarak beşiği fırından çıkardı. Bu mucize üzerine istikbalin peygamberi olacağına inandığı yavrusunu kucağına aldı; yukarı götürdü. Fırlattığı yerde hâlâ ağlamakta olan kızına:

— Kalk evlâdım, kalk! dedi. Kalk da kardeşini doya doya öp!..

Kız, itaat ederek kalktı. Yanıp yanmıyacağını düşünmeden fırına sakladığı kardeşini annesinin kucağında dipdiri görünce sevindi; tekdir edildiğini unuttu. Annesinin ve kardeşinin yanaklarından sıra ile öpmiye başladı. Kız bol keseden öpücük sarfediyor, kadın ağlıyor, minimini Musa ise yapıştığı memeyi büyük bir iştiha ile emiyordu.

★

Velit bin Musap, yalnız büyük düşmanı Musa ile meşgul değildi. Cüzam illetine yakalanan biricik kızını bu dertten kurtarmak için de çalışıyordu. Memleketin en iyi doktorlarını, hekimlerini seferber etmişti. Fakat yapılan tedavilerden, baş vurulan çarelerden hiçbir netice çıkmıyordu. Zavallı kızın her tarafı lime lime olmuş, cılk yara kesilmişti. Asiye, kocasını mütemadiyen sıkıştırıyordu:

— Madem ki Tanrılık iddiasındasın, kızımızı bu dertten kurtar. Aksi halde Tanrılık davasından vazgeç. Çünkü Tanrı demek; her şeyi, her şeyin sebebini halkeden demektir. Sen ise sevgili kızımın, svgili kızının, sevgili kızımızın derdine derman olmaktan acizsin. İşi hekimlere havale ettin, netice meydanda..... Son sözlerini söylediler: "Elimizden geleni yaptık, bir çare bulamadık" dediler. Hekimlerin hakkı var. Sen Tanrılık iddiasında bulunduğun halde bir şey yapamazsan, sana kulluk eden hekimler ne yapabilirler?

Firavun, karısının bu makul sözlerine cevap bulamıyor, sonsuz bir aciz içinde kıvranıp duruyordu. Tanrılık iddiasında bulunduğuna bin defa pişman olmuştu. Lâkin artık:

— Ey kullarım! Ben, pek büyük bir davada bulunmuşum! Bundan sonra Tanrı değilim, sadece bir hükümdarım!

Diyerek işin içinden sıyrılıp çıkamazdı. Bu ağır yükü ömrünün sonuna kadar sırtında taşımıya mecburdu.

Asiye, kocasını kendisinden medet umarak sıkıştırmıyordu. Bilâkis, aczini anlasın da utansın diye tazyik ediyordu. Bir taraftan bu maksatla kocasını sıkıştırıyor, diğer taraftan da yerlerin, göklerin hâliki olan gerçek Allaha:

— Yarabbi! Kâfir kocama lâyık olduğu her cezayı ver, fakat kızımı bu cüzam illetinden kurtar!..

Diyerek geceleri gizli gizli yalvarıyordu. Karısının Müslüman olduğunu hâlâ bilmiyen Velit bin Musap, kalbten fışkıran bu duayı, bu duaları duysaydı Asiyeyi mutlaka cellâtlara teslim eder veya ateşe attırırdı. Asiye, kocasının ne kadar zalim bir mahlûk, ne müthiş bir canavar olduğunu bildiği için açıktan açığa ibadet etmek cesaretini hiçbir zaman gösterememiş ve gösteremiyecekti.

Velit bin Musap, hekimlerden ümidi kesince, cadılara başvurmak mecburiyetinde kaldı. Onları huzuruna çağırttı:

— Siz, dedi, büyük düşmanımın vücudunu ortadan kaldırmak ve yıldızını söndürmek için can ve gönülden çalışıyorsunuz. gerçi muvaffak olamadınız. Fakat ben, hüsnü niyetinizden eminim. Şimdi size bir vazife daha vereceğim. Sevgili kızımın illeti günden güne azmaktadır. Hekimler bir çare bulamadılar. Eğer buna bir çare bulur da bana kızımın hayatını kazandırırsanız, hepinizi ihya ederim.

(Arkası var)

YAZAN: M.S. Karayel TEFRİKA No: 38

YÖRÜK ALİ

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Yörük Ali, hasmını altına alır almaz üzerine çullandı. Eğer Osman tetik bir pehlivan olmamış olsa idi, çengeli yediği zaman yüzde yüz mağlûp olurdu.

Yörüğü sevenler bağırıyordu:

— Haydi Yörük!.

— Bitir bu, işi!.

Yörüğü tanımıyanlar bile sevmişlerdi. Onlar bile bağırıyordu:

— Aferin Yörük!

Çopar, mağlûp olup bir köşeye çekildikten sonra gözlerini meydana dikmiş hasımlerini seyrediyordu. Yörük Alinin oyunlarına ve güreşe girişlerine dikkat ediyordu. Onu, çok beğenmişti. Pehlivan bulmuştu. Hattâ yanında bulunanlara:

— Ruspalı Yörük, hepimizden pehlivan doğrusu.....

Dedi. Yörük Ali, hasmını altında epeyce ezdi. On beş dakika kadar her taraftan yokladı. Kanbur Osman, bir türlü küçük hasmının elinden kurtulamıyordu. O, ne yaman ve sülük gibi bir hasımdı. Hiç boş durduğu yoktu. Oyundan oyuna geçiyordu. Nefes aldırmıyordu.

Kanbur Osman, bir kolayını buldu, bir baskı ile dönerek ayağa kalktı. Osmanın kalkışı ustalıklı idi.

Osman, ayağa kalkar, kalkmaz çırpınarak bir nâra savurdu:

— Hayda be!..

Yörük Ali de mukabele etti:

— Hayda Osman be!..

Güreş tekrar ayakta başladı. Fakat Kanbur Osmanın hücumları kesikti. Yörük üst üste canlı hamleler yapıyordu.

— Arnavutoğlu, yanında bulunan bir ağaya:

— Şu çocuğu güreşten sonra görmek isterim, haber verir misiniz.

— Hay hay!..

— Çok hoşuma gitti. Ona bir nasihat vereyim..

— Usta! Eğer bir de senin nasihatlerini alırsa meydanda hiç bir çocuk bırakmaz.....

— Böyle giderse, zaten bırakmıyacak..

Dedi.

Yörük, ayak güreşinde yarım saat kadar çalıştı. Kanbur Osman, kendini kaptırmamak için elinden geleni yapıyordu. Çekin meğe başlamıştı hasmından.....

Bir aralık, Kanbur Osman hasmına çaprak girdi. Yörüğü hızla sürdü. Ve, işini bitirmek istedi. Çaprak korkunç manzara arzetmeğe başladı. Yirmi, otuz adım uçarak gittiler.. Kanbur Osman, fırsatı kaçırmamak istiyordu. Hasmını çengelle sırt üstü vuracaktı. Gidiş te bunu gösteriyordu.

Seyirciler, Çalık, Cazgır herkes heyecana düştü. Yörük gidiyordu. Arnavutoğlu bile yerinden kalktı. Heyecanla Yörüğü seyre daldı.

Nihayet bir şimşek süratile Yörüğün çaprazı sıyırdığı görüldü. Yörük çaprazı sıyırır sıyırmaz hasmının altına yüzü koyun düştü. Hasmı da olanca hızile Yörüğün üzerine düştü.

Fakat yere düşen Yörük birdenbire kıçını havaya dikti ve hasmı kuç kılçığına girdi.

Kanbur Osman kılçığı yeyince hasmının üzerinden kaydı ve dört elle yere düştü. Ve tetik davranarak kaçıp ayağa kalktı.

Yörük, peşinden koştu. Yakalayamadı. Fakat Yörüğün çaprazı mukabelesi şaheserdi. Arnavutoğlu bile dayanamayıp bağırdı:

— Yaşa çocuk be!..

Yörük Ali, ayağa kalkar kalkmaz çırpındı. Keyifli ve meydan okurcasına bir nâra savurdu:

— Hayda Osman be!.

Osmanda nâra atacak ve mukabele edecek hal kalmamıştı. Küçük hasmı onu tereddütlere, korkulara sevketmişti. Çaprazın âkıbetini düşünüyordu. Yeneyim derken az kalsın kendisi mağlûp oluyordu. Bu, nasıl işti? Osman kendi kendine:

— Bu çocuk yaman bir delikanlı.. Güç çıkaracağız.

* * *

Tosun köylü Kadri pehlivan, o kadar canlanmıştı ki, Kara Mehmet bir türlü dayanamıyordu. Tosunköylü açıldıkça açılmıştı. Kara Mehmedi, birdenbire yere vurmuştu. Güreşin çok sürmiyeceği anlaşılıyordu. Yâni bunların güreşi Kanbur Osmanla Yörük Aliden evel biteceğe benziyordu.

Kanbur Osman, ayağa kalktıktan sonra daha ziyade derli toplu olmağa başladı. Hasmına hiç açık vermiyordu. Fakat fırsat bulursa hasmına saldırıyordu.

Yörük Ali, mütemadiyen hücum ediyor ve oyun kapmağa savaşıyordu. Osmanın kanalı güreşmesinden dolayı muvaffak olamıyordu.

Yörük Ali, çok zeki bir çocuktu. Hasmının ne demek istediğini sezmişti. Kanbur Osman kapalı güreşmekle başka bir tâbiye kurmuş oluyordu. Hattâ Cazgır eski kurt olduğundan Kanbur Osmanın tâbiyesini derhal sezmişti. Çalık'a dönerek:

— Çalık, Kanburun ne yapmak istediğini sezdin mi

— Ne yapabilir?. Kendisini korumağa çalışıyor.. Fırsat bulursa salıyor.....

— Şöyle bir iyice düşün!

— Bundan başka bir şey göremiyorum.. Bizim oğlan güreşi bitirmiş halde.....

— Evet, ama..... Osmanın tuttuğu yol Yörük için iyi değil..

— Bir şey yapamaz..

— Sen ki, bu kadar güreş yapmış bir adamsın yine anlamıyorsun be?

— Ne!.. Sen, anladığını söyle..

— Yörüğü kendisine saldıra, saldıra yormak istiyor.. Sonradan güreşe girişecek.....

Deyince Çalık, kahkahayı bastı ve:

— Ben, bunu aklıma bile getirmedim. Ve, getirmem de.. Çünkü sen, Yörüğün o tarafını bilmezsin.....

— Kanburun, oyunu çok sürmez, başka türlü hareket eder.

— Ne yapabilecek ki?.

— Bekle.. Bak ne yapar o?.

Dedi.

Ve, Cazgır, işi alaya vurup sustu. Çalık, abuk sabuk söylüyor kanaatinde idi. Fakat çok geçmedi. Yörük, numarasını tatbike başladı. Kanbura açık vermiyordu. Lükin belli etmeden açılıyor ve fırsatlar ortaya koyuyordu.

Kanbur Osman, hasmının açıklarından fırsat kolladığı için derhal harekete geçti ve çaprazza girdi. Kanbur, doluya hamle ediyordu. Boşa hamle edip kendini yormak istemiyordu. Doluyu bulunca yüzde yüz emniyetle girdi.

Kanbur, hasmını aldığı gibi yürüdü. Hem de sımsıkı yürüyordu. Çalık, gülüyordu. Cazgır, Çalık'ın haline şaştı. Üzüleceğine gülüyordu. Sebep ne idi acaba?..

Cazgır, Çalık'a:

— Yahu... sinirlenecek yerde gülüyorsun!.. Sinirlenmiyecek yerde de sinirleniyorsun! Bunda gülecek bir şey var mı? Toparlayıp götürüyor oğlunu. Pisipisine kaptırdı kendini be!..

Çalık, sükûnetle cevap verdi:

— Korkma.. Yörük, bile bile verdi bu oyunu.

— Böyle şey mi olur Çalık?.

— Evet diyorum.. Deminden söylediğimi şimdi tatbik ediyor işte..

— Ben anlamıyorum senin söylediklerini!.

— Biraz sabır et, şimdi anlarsın?..

Demeğe kalmadı... Meydan yerinde yirmi beş otuz adım harman süren çiftlerin birbirlerinden boşandıkları ve Kanbur Osmanın eline düştüğü müşahede edildi.

Çalık, yine kahkaha bastı. Ve oğluna doğru bağırdı:

— Aferin Yörük!

— Hakikaten Yörüğün gösterdiği epey muvaffakiyetti. Çaprazı boşaltmakla kalmamıştı, hasmını alta da düşürmüştü. Alkışa değer bir muvafakiyetti. Fakat işin iç yüzü başka idi.

Çalık, daha hâlâ keyifli keyifli gülüyordu. Ve, meydana sesleniyordu:

— Yaşa Yörük!..

Cazgır bir şey anlamamıştı. Fakat Çalık, izah etti:

— Buna Yörük Ali açmazı derler..

— Çok güzel bir kurtarış yaptı.. doğrusu fevkalâde.

— Mesele bu değil usta?

— Nedir ya? Ortada başka ne var ki?

(Arkası var)

RADYO PROGRAMI

5 MART 1942

7.30	Program		Müsikisi
7.33	Hafif program (Pl.)	19.30	Ajans haberleri
7.45	Ajans haberleri	19.45	Yurttan Sesler
8.00	Hafif program	20.15	Radyo Gazetesi
8.15	Evin saati	20.45	Suzinak Makamından şarkılar
12.30	Program	21.00	(Derdleşme saati)
12.33	Türküler	21.15	Türküler
12.45	Ajans haberleri	21.45	Senfoni orkestrası
13.00	Türküler	22.30	Ajans haberleri
18.00	Program	22.45	Program
18.03	Fasıl heyeti		
18.45	Ziraat Takvimi		
18.55	Dans		

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı derhal keser

Icabında günde 3 kaşe alınabilir, Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

EN SON MODALARLA AHENKTAR

PARISIN YENİ PUDRA RENKLERİ

Paris terzi haneleri nin bu seneki kollek siyonları, mevsim roplarının yüz ve tenin yeni renklerle ahenktar olması lâzım geldiğini gösteriyor. Bu son moda yeni pudra renkleri de bir Fransız güzellik mütehassısı tarafından icat ve piyasaya arzedilmiştir. Burada, bunları ancak Tokalon pudrasının yeni ve cazip renkleri arasında bulabilirsiniz. Şeffaf güzellik ve gayet beyaz cilt'ler için "Naturel,, pudra şayanı tavsiyedir. Ekseri sarışınlar ile açık tenli esmerlere "Rose,, uygun gelir. Pembe bir parlaklık verir. "Rachel,, pudrası da esmerlere cazip bir renk verir.

"Pêche", yazın aldığımız güneşin altın esmerliğile idéal bir surette imtizaç eder. Bunlardan başka Tokalon pudralarının şimdiye kadar hiç görmediğiniz daha canlı, daha cazip ve daha parlak renkleri vardır.

Tokalon pudrası, "havalandırılmış,, tir ki bu sayede on defa daha inceleşir ve âdeta tabii gibi görülür Taze çiçeklerin esanslarile tatir edilmiştir. Terkibin "Krema Köpüğü,, bulunduğundan iki misli daha çok zaman sabit durur. Tokalon pudrasının yeni ve cazip renklerini hemen bugünden tecrübe ediniz.

Askerlik işleri

Beyoğlu Yerli As. Ş. Bşk:

Şubemizde kayıtlı Yedek Tabib Eczacı, Diş Tabibi ve Veterinerlerden (301 ilâ 306 dahil) doğumlu subayların askeri vesikalarile birlikte 942 yoklamalarını yaptırmak üzere en geç 14 Mart 942 gününe kadar şubeye müracaatları ilân olunur. (3315)

★

Beyoğlu Yerli As. Şubesinden:

Emekli Dz. Güverte Ön Yüzbaşı Hüseyin oğlu Mehmet Ali Önal (1021) in acele şubeye müracaati (3763).

İdare kâtibi aranıyor

Gazete idarehanesinde çalışmak üzere bir kâtip aranmaktadır. Gazetelerde çalışmış olmak daktilo bilmek ve askerliğini yapmış bulunmak tercih sebepleri olduğu gibi hüsnühal varakası ibrazı da elzemdir. İsteklilerin Pazardan maada her gün (11) den (12) ye kadar Yeni Sabah idarehanesine müracaatleri.

ZAYİ MAKBUZ

Jehlun Vapuru ile namıma gelen S. C. Marka 8 fıçı Analin boyalarına aid İstanbul itlâhat Gümrüğünden aldığım 3/12/940 tarihli 16091 sayılı irat makbuzumu kazaen zayi ettim. Suretini alacağımdan aslının hükmü olmadığını ilân eylerim.

Tarakçılar Çinlilhan
Simon Kolman

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet sandığı Müdürlüğünden

Yuvakim Hrant Özacemyan 24358 hesap No.sile Sandığımızdan aldığı 450 liraya karşı Beyoğlunda Feriköy 1 nci kısım mahallesinde Fransız Mezarlığı Eşrefefendi sokağında eski 66 M. Yeni 2,37 No.lu kâgir iki dükkânın yarım hissesini birinci derecede ipotek etmiştir.

Dosyada mevcut tapu kaydı suretinde mezkûr gayrimenkulün (aynı semt ve mahallede Fransız eski Mezarlığı yeni Fransız mezarlığı ve Eşref Efendi sokağında eski 66 M. yeni 37 Fransız mezarlığı 2 Eşrefefendi sokağı kapı No.lu bir tarafı Fransız mezarlığı caddesi iki tarafı uhdesinde kâin dükkânlar ve tarafı rabii Eşrefefendi sokağı ile mahdud 67 arşın 18 parmak mesahası olan iki dükkânın nısıf hissesi) olduğu beyan edilmiştir.

İkraza esas olan muhammin raporu mucibince mezkûr gayrimenkulün umum mesahası 38 metre murabbaı olup tamamı kâgir, çatısı ahşap bina ile meşguldür. Bina bir buçuk kat olup iki dükkân ve iki odadan ibaret ve deronunda elektrik ve terkos tesisatı vardır. Vadesinde borç ödenmediğinden dolayı hakkında yapılan takip üzerine 3202 No.lu kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icabeden yukarıda yazılı iki odası olan kâgir iki dükânın yarım hissesi. Bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır, Arttırmaya girmek istiyen (250) lira pey akçesi verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz tutarı ile tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 4/3/942 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayri menkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur. Birinci arttırma 4/5/942 tarihine müsadif Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tecrihan alınması icabeden gayrimenkul mükelefiyetile sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 20/5/942 tarihine müsadif Çarşamba günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 939/715 dosya No.sile Sandığımız hukuk işleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DIKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhammînlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3023)

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünnen:

Ayşe Fîrdevs 537/13833 Hesap No.sile Sandığımızdan aldığı 950 liraya karşı Kadıköyünde Caferağa mahallesinde eski Bahariye yeni Sakızağacı sokağında eski 35 M. yeni 28 No.lu bahçeli evi birinci derecede ipotek etmiştir.

Tapudan tapu kaydı suretinde mezkûr gayrimenkulün (aynı semt ve mahalle ve sokakta aynı kapı No.lu bahçeli ev olduğu ve kadastrodan gelen planda ise 21 pafta, 114 ada, 33 parsel No.lu olup umum mesahasının 183 metre terbiinde olduğu ve hududunun bir tarafı 32 diğer tarafı 34 arkası 5 ve 6 parsel No.lu mahaller cephesi Şair Lâtifi sokağı ile mahdud) bulunduğu bildirilmiştir. (Kaydında vergi borcundan dolayı haciz mevcuttur, Bu kayıt Sandığın ve müşterilerin hukukuna müessir değildir).

İkraza esas olan muhammin raporu mucibince umum mesahası 176 metre murabbaıdır. Bundan 74 metre murabbaı kısmı üzerine 3 katlı içi ve dışı boyalı ahşap mezkûr ev yapılmıştır. Binada 1 antre 7 oda, 2 sofa, 1 matbah, 2 helâ, 1 hamam, elektrik ve su tesisatı ve kuyu vardır, En yeni sokak ismi Şair Lâtifidir.

Vadesinde borç ödenmediğinden dolayı hakkında yapılan takip üzerine 3202 No.lu kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icabeden bahçeli mezkûr ahşap evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen (390) lira pey akçesi verecektir. Milli Bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerile belediye resimleri vakıf icaresi, taviz tutarı ve tellâliye rüsumu borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 4/3/942 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk işleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu malûmat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur. Birinci arttırma 4/5/942 tarihine müsadif Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icabeden gayrimenkul mükelefiyetile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 20/5/942 tarihine müsadif Çarşamba günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair idialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 940/1776 dosya No.sile Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı, Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhammînlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (3024)

İstanbul Terziler Cemiyetinden:

Mıntaka Ticaret Müdürlüğünün tensibi veçhile esnafımıza malzeme tevziine başlandı, Alâkadarların behemehal 9/3/942 akşamına kadar Cemiyet Merkezine müracaatları.

Sahibi: A. Cemaleddin Saraçoğlu Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Basıldığı yer: (H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Saraçoğlu matbaası)

Trakya Bölgesi Mahrukat Ajanlığı yapmak istiyenlerin dikkat nazarına

Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden

Müessesemiz namına Trakyanın muhtelif şehirlerinde halka ve resmî dairelere toptan ve perakende muhtelif cins kömürlerin satışını yapmak ve bu maksatla depolar açmak üzere bir mahrukat ajanı intihap olunacaktır.

Talip olanların:

Şartnameyi görmek ve teklifte bulunmak üzere 16-3-1942 Pazartesi günü saat 15 e kadar Ankarada müessese merkezine müracaat etmeleri ilân olunur. "9576„ "3014„

Kırşehir Nafia Müdürlüğünden:

1. — Eksiltmeye konulan iş:

Kırşehir - Kayseri yolunun kilometre 257 + 000—276 + 000 aynı kilometreler arasında 14448 metre mikâbı tam taş ihzaratı olup 27/2/942 den itiboren kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Bu işin keşif bedeli 93921 lira 92 kuruştur.

2. — Bu işe aid evrak şunlardır:

A. — Eksiltme şartnamesi
B — Muavele projesi
C. — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
D. — Şosa ve Köprüler fenni şartnamesi
H. — Hususi şartname
F. — Keşif hülâsa cetveli mesaha cetveli seri döpri vasati mesafe
G. — Grafik

İsteyenler şartnameleri bedelsiz olarak Nafia Müdürlüğünde görebilirler. Evrakın suretini 220 kuruş bedelle alabilirler.

3. — Eksiltme 13/3/942 tarihinde Cuma günü saat 15 de Kırşehir vilâyeti Nafia Müdürlüğünde yapılacaktır.

4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3294,14 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka 942 yılı Ticaret Odası vesikası ve eksiltme gününden mutatil günleri hariç 3 gün evvel Kırşehir vilâyetinden alacakları ehliyet vesikasını haiz olup teklif mektuplarile birlikte vermeleri şarttır.

5. — Teklif mektupları yukarda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Kırşehir Daimi Encümen riyasetine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilen mektupların 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (2809)

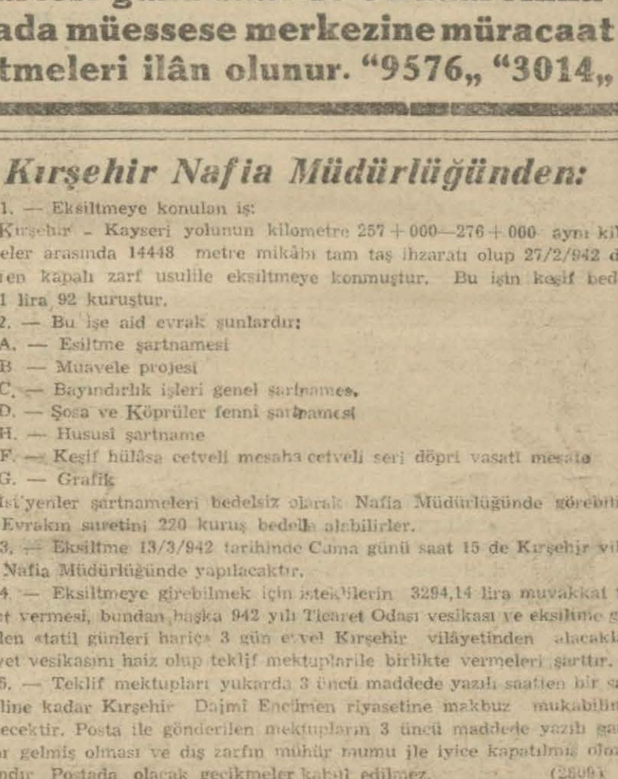

İkramiye Adedi	İkramiye Miktarı Lira	İkramiye tutarı Lira
1	25.000	25.000
3	10.000	30.000
5	5.000	25.000
40	2.000	80.000
80	1.000	80.000
120	500	60.000
800	100	80.000
1200	50	60.000
4000	10	40.000
80000	3	240.000
88249	Yekûn	720.000

Tam bilet 3, yarım bilet 1.5 lira

Devlet Demir Yolları ilânları

Muhammen bedeli (1220) lira olan iki takım 100 tonluk Hidrolik Veren (12/3/1942) perşembe günü saat (14) on dörtte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (91) lira (50) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2691)

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşında Dram Kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
PARA
Yazan: Necip Fazıl Kısakürek

★

İstiklâl Cad. Komedi Kısmında
Bu akşam saat 20.30 da
ÖKSE ve SÜKSE

"Yeni Sabahın,, ilân fiyatları

	Kr.
Başlık maktu olarak	750
Birinci sayfada santimi	500
İkinci „ „	350
Üçüncü „ „	300
Dördüncü „ „	200